Tänään, tammikuun 6 päivänä, toimitetaan yleisliittolainen väenlasku

KAIKKIEN MAIDEN PROLETAARIT, YHTYKÄÄ!

Финская газета „ПУНАЙНЕН КАРЬЯЛА"

PUNAINEN KARJALA

NKP(b):n Karjalan AK:n, KASSR:n TpKK:n ja KALE:n lehti 17:s vuosikerta * Jokapäiväinen sanomalehti — Hinta 10 kop. 1/1 vk. 30:—, 1/2 vk. 15:—, 1/4 vk. 7:50

N:o 5 V. 1937 — Kuusipäivän 6:s päivä — Keskiviikkona tammikuun 6 p:nä

Kansalainen! Anna luettelijalle selvät, täsmälliset vastaukset väenlaskukysymyksiin!

Petroskoissa, Friedrich Engelsinkadulla on valmistumaisillaan nelikerroksinen kunnalliskotelli. —Kuvassa: uusi hotelli. (Foto J. Roskin).

Sankarillisilta päiviltä

Vallankumouksen historia on täynnä sankaritekoja ja joukkojen miehuullisuuden osoituksia. Kansalaissodan vuosilta on historian lehdille iäksi jäänyt lukuisia legendaarisia sankaritekoja. Yhtenä näistä ovat ne taistelut, joita Puna-armeija on käynyt Karjalassa mitä raskaimmissa olosuhteissa ulkolaisia interventtejä: englantilaisia ja suomalaisia rosvojoukkoja vastaan. Taistelut Suolusmäessä, Viteleessä, Lismassa, Karhumäellä, Kemissä, Porajärvellä, Aunuksessa, Poventsassa ym. ovat lähtemättömästi piirretty Karjalassa käytyjen taistelujen historiaan. Muita voimakkaammin on piirtynyt historian lehdille legendaarinen kansainvälisen sotakoulun hiihtojoukon Kiimasjärven retki, joka suoritettiin tiettömiä taipaleita myöten, harvaanasutussa seudussa, syvällä vihollisen selkäpuolella talvella 1922. Tämän retken alkamispäivästä on nyt kulunut 15 vuotta.

Suomen porvaristo yritti heti sovettivallan ensihetkistä alkaen anastaa Karjalan alueita. Tässä sitä tuki kansainvälinen imperialismi. Vuosina 1918—1920 järjestettiin Suomesta useita rosvoretkiä Karjalaan. Puna-armeijan taholta annettiin kuitenkin Suomen lahtarijoukoille murskaava isku toisensa jälkeen ja puhdistettiin Karjala lahtarijoukoista.

Tästä huolimatta ei Suomen porvaristo ja sen ulkomaalaiset avustajat luopuneet yrityksistään anastaa sovettialueita.

Kun kesällä 1920 perustettiin Karjalan Työkansan Kommuuni ja Karjalan työtätekevät yksimielisesti tervehtivät sen perustamista, ryhtyen lujassa liitossa muiden sovettitasavaltain työtätekevien kanssa rakentamaan uutta, valoisampaa tulevaisuutta, niin tämä nostatti Suomen porvariston sovettivastaisen vihan kukkuroilleen, sillä heidän anastuspyyteilleen oli annettu entistä tuntuvampi isku. Suomen johtavat piirit ryhtyivät valmistamaan uutta sovettivastaista hyökkäystä Karjalaan, tarkoituksella anastaa se itselleen.

Tätä Suomen porvariston valmistamaa rosvoretkeä tuki kansainvälinen imperialismi, joka parhaillaan suunnitteli ja järjesteli erilaisia bandiittilaumoja ja vastavallankumouksellisia esiintymisiä Sovettivallan alueella (Kaukaisessa Idässä, Ukrainassa jne.).

Sovettivallan tilanne oli silloin erittäin raskas sattuneen katovuoden tähden. Elintarvekysymys oli kireä. Tätä yrittivät lahtarit käyttää hyväkseen nostattaakseen väestön tyytymättömyyttä. Tässä heitä aktiivisesti avustivat kulakit ja jo aikaisemmin Suomeen vetäytyneet karjalaiset vastavallankumoukselliset ainekset. Lahtariagitatsioonilla oli kuitenkin heikko menestys Karjalan työtätekevien keskuudessa. Aseelliset bandiittijoukot järjestettiin Suomessa, ollen niiden ydinjoukkoina suojeluskuntalaiset ja rappeutuneet porvarilliset seikkailijat.

Syksyllä v. 1921 kulkivat nämä joukot rajan yli useampina ryhminä ja onnistui niiden aluksi valloittaa muutamia kyliä. Valtaamillaan alueilla lahtarit murhasivat mitä petomaisemmin kommunisteja, sovettivallan työntekijöitä, opettajia ja paikallisia asukkaita.

Lahtareitten roistonteot synnyttivät väestön keskuudessa voimakkaan vihan. Tästä lausui Karjalassa olevien Puna-armeijan joukkojen komentaja toveri Sedjakin:

"Karjalan väestö, pieniä poikkeuksia lukuunottamatta (kulakit ja salakuljettajat) ei ollenkaan anna kannatustaan seikkailulle. Koko tämä halpamainen ja taloudellisilta seurauksiltaan Karjalalle raskas vehkeily on keksitty ja ylläpidetään ilman minkäänlaista osanottoa Karjalan väestön enemmistön taholta.

Seikkailun sieluna ovat suomalais-aktivistit, suojeluskuntalaiset.

Rosvojoukkojen huomattavimpana osana ovat suomalaiset lahtarit, suojeluskaartit ja Suomen porvarillinen nuoriso. Sen jälkeen ovat lukuisammat rosvojoukoista aikaisemmin Suomeen paenneet valkokaartilaiset."

Rosvojoukkojen komentajisto oli kokoonpantu suomalaisista upseereista.

Nopeasti järjestettiin Puna-armeijan vastahyökkäys väestön kannatuksella ja myötävaikutuksella. Rintamalle siirrettiin Puna-armeijan säännöllisiä joukko-osastoja, jotka erittäin raskaissa maastovaikeuksissa nopeasti puhdistivat Karjalan rosvolaumoista.

Tärkeä osuus taistelussa rosvojoukkoja vastaan oli kansainvälisen sotakoulun hiihtojoukolla, jota komensi nuori, urhoollinen punainen komentaja toveri Toivo Antikainen. Erittäin raskaissa olosuhteissa tunkeutui suksijoukkue vihollisen pesäpaikalle Kiimasjärvelle ja yllättävällä iskulla löi hajalle sen perusvoimat.

Tämän legendaarisen retken reitti on tullut traditsionaaliseksi Karjalan nuorison jokavuotiselle hiihtoretkelle, jolla he kehittävät kuntoaan maamme puolustuskuntoisuuden lujittamiseksi. Ja retken komentajaa, toveri Antikaista, Karjalan työtätekevät tulisesti rakastavat ja kunnioittavat kansallissankarinaan. Hänen sankarillinen taistelu-esimerkkinsä Karjalan vapauttamisessa suomalaisista rosvolaumoista kannustaa Karjalan poikia ja tyttäriä sankaritekoihin sosialistisen synnyinmaamme hyväksi.

Leninin-Stalinin puolueen johdolla liitossa suuren Sovettimaan kaikkien työtätekevien kanssa murskasivat Karjalan työtätekevät yhdessä sankarillisen Puna-armeijan keralla rosvolaumat ja puhdistivat Karjalan alueen niiden saastasta. Leninin-Stalinin puolueen nerokkaalla johdolla alkoivat Karjalan työtätekevät suuren Sovettivallan voimakkaalla myötävaikutuksella ripein ottein poistamaan banditismin raskaita seurauksia ja rakentamaan talouttaan ja kulttuuriaan.

Nyt elävät Karjalan työtätekevät iloista ja onnellista elämää suuren Sovettiliiton mahtavassa kansojen veljesperheessä.

"On mieluisaa ja riemuista tietää, että veri, jota meidän ihmisemme runsaasti vuodattivat ei ole mennyt hukkaan, että se on antanut tuloksensa" (Stalin).

Karjalan työtätekevät seisovat tiiviinä muurina rajojensa vartiossa eikä ole maailmassa sellaista mahtia, joka rankaisematta voisi rikkoa rajojemme koskemattomuutta. Meidän Punainen armeijamme on maailman mahtavin, sankarillisin armeija. Jokainen vihollinen, joka uskaltaa kimppuumme käydä tulee tuntemaan Punaisen armeijan väkevyyden ja murskatuksi omalla alueellaan.

NKP(b):n KK:n sihteerille — toveri STALINILLE

SSSR:n Sovnarkomin puheenjohtajalle — toveri MOLOTOVILLE

Raportti SSSR:n Sisämaankaupan kansankomissariaatin v. 1936 vähittäiskauppavaihtoplaanin ennen määräaikaisesta täyttämisestä

Vuodeksi 1936 hallituksen vahvistama vähittäiskauppavaihtoplaani (laskien mukaan yhteiskunnallisen ruokailun laitokset), tehden 100 miljardia ruplaa, tuli SSSR:ssä joulukuun 20 päivään mennessä täytettyä 102 miljardilla ruplalla.

Vuoden 1936 11 kuukauden aikana on vähittäiskauppavaihto (laskien mukaan yhteiskunnallisen ruokailun laitokset) kasvanut vuoden 1935 samaan kauteen verrattuna 22,5 miljardilla ruplalla eli 30,4 prosentilla (24,3 prosentin asemesta, jonka hallitus oli asettanut vuoden 1936 plaanin mukaan).

SSSR:n Sisämaankaupan kansankomissariaatti on täyttänyt sille asetetun vähittäiskauppavaihdon vuosiplaanin (laskien mukaan yhteiskunnallisen ruokailun laitokset), mikä teki 46,6 miljardia ruplaa, joulukuun 20 päivään mennessä 46,9 miljardilla ruplalla.

SSSR:n Sisämaankaupan kansankomissariaatin seuraavat kauppajärjestöt ovat ei ainoastaan täyttäneet, vaan myöskin ylittäneet vuosiplaanin joulukuun 20 päivään mennessä:

Sojuzprodmag	on täyttänyt plaanin	111,6	prosentilla
Sojuzunivermag	„ „ „	105,7	„
Tsentrvojentorg	„ „ „	130,0	„
Sisäasiain kk:n kauppatuotannollinen keskushallinto	on täyttänyt plaanin	119,7	„
Sojuzzagotplodoovosch	„ „ „	114,9	„
Sojuzkurortsnabtorg	„ „	107,1	„
Sojuzmehtorg	„ „ „	104,7	„
Sojuzporttorg	„ „ „	101,4	„
Glavtorg N:o 1	„ „ „	102,1	„

Vuosiplaanin täyttämättä jättäneisiin paikallisiin kauppahallintoihin kuuluvat:

Novosibirskin kaupungin kauppahallinto,
Stalinskin kaupungin kauppahallinto,
Kuzbassin rajonin kauppahallinto,
Itä-Siperian alueen kauppahallinto,
Gruzian elintarve- ja kauppahallinto,
Tbilisin teollisuustavarain ja elintarpeiden kauppahallinto,
Omskin kaupungin kauppahallinto,
Pohjois-Kaukaasian aluepiirin kauppahallinto,
Kurskin alueen kauppahallinto ja kaupungin elintarve- ja kauppahallinto,
Saratovin alueen kauppahallinto,
Sverdlovskin kaupungin teollisuustavarain kauppahallinto,
Tatarian elintarpeiden kauppahallinto,
Tsheljabinskin kaupungin kauppahallinto.

Myöskään seuraavat Liittokonttorit eivät ole täyttäneet vuosiplaaniansa:

Sojuzmetizstroitorg
Sojuztekstilshveitorg
Sojuzgalantereitriktotazhtorg

Valtion ja kooperatiivien kauppaliikkeet ovat tammikuun 1 päivään mennessä v. 1937 myyneet väestölle vähittäiskauppavaihdon vahvistetun vuosiplaanin lisäksi tavaroita vähintään 5,5 miljardin ruplan arvosta.

SSSR:n Sisämaankaupan kk:n valtion kauppasysteemissä on tavaravaihdon kiertokulkua vuoden 1936 9 kuukauden aikana vuoden 1935 samaan kauteen verrattuna supistettu 9,22 prosentilla, vuosiplaanin edellyttämän tehtävän ollessa 9,2 prosenttia.

SSSR:n sisämaankaupan kansankomissaari I. VEITSER.

Karjalan ASSR v. 1937

Karjalan ASSR:n Valtion Suunnittelukomitean puheenjohtajan tov. GIMMELFARBIN haastattelu

RSFSR:n Valtion Suunnittelukomiteassa on tarkistettu ja pääpiirteissään hyväksytty Karjalan ASSR:n kansantalouden kontrollinumerot vuodelle 1937.

Suuren laajuuden saa tasavallassa paikallisen, elintarve- ja kevyen teollisuuden rakennustoiminta. Kapitaalisijoitukset Karjalan ASSR:n alaiseen teollisuuteen tekee 6 miljoonaa 220 tuhatta ruplaa. Suunnitellaan rakennettavaksi Suolusmäen tiilitehtaan ensimmäinen vuoro. Vuoden lopulla tulee aloittamaan toimintansa Petroskoin kalkkitehdas.

Myöskin tulevat toimimaan Belogorin marmorilouhimo sekä Olenian saaren kalkkilouhimo.

Uusien tuotantolaitosten ohella tullaan v. 1937 rekonstruoimaan useita tuotantolaitoksia. Tullaan rekonstruoimaan Solomannin tiilitehdas, saha N:o 1, autoremonttitehdas ym.

Rajoniteollisuuden uuteen rakennustyöhön, tuotantolaitosten rekonstruointiin, laajentamiseen ja kapitaaliremonttiin tullaan käyttämään 2 miljoonaa 600 tuhatta ruplaa. Tästä summasta käytetään uuteen rakennustyöhön 700 tuhatta ruplaa.

Koulujen rakentamiseen käytetään 3 miljoonaa 168 tuhatta ruplaa.

Petroskoissa ja Kantalahdessa tullaan rakentamaan 3 kivirakennuksista koulua neljälle sadalle oppilaspaikalle ja Solomannissa kahdelle sadalle oppilaspaikalle. Tämän lisäksi tullaan kylissä rakentamaan 8—9 puurakennuksista koulua. Petroskoissa tullaan avaamaan Pioneerien palatsi.

Kuluvana vuonna tullaan jatkamaan Karjalan Pedagoogisen instituutin rakennustyötä. Myönnetyt varat tullaan jakamaan seuraavalla tavalla: koulurakennuksen valmiiksi rakentamiseen — 346 tuhatta ruplaa, oppilaiden yhteisasunnon rakentamiseen — 600 tuhatta ruplaa, professori-opettajahenkilökunnan talon rakentamiseen — 600 tuhatta ruplaa.

Vuonna 1937 joudutetaan finanssi-taloudellisen teknikumin rakentamista. Tätä tarkoitusta varten myönnetään 861 tuhatta ruplaa.

Myöskin on plaanissa huomioitu lasten esikoulukasvatuksen järjestäminen. Suunnitellaan rakennettavaksi useita lasten huoneita ja kenttiä.

Terveydenhoitoon tullaan tänä vuonna myöntämään 3 miljoonaa 576 tuhatta ruplaa. Varat menevät synnytyslaitoksen valmiiksi rakentamiseen ja sairaaloiden kalustamiseen jne.

Asuntorakennustyön alalla suunnitellaan avattavaksi hotelli, jossa on 92 numeroa, Karjalan TpKK:n ja asuntokooperatiivin kaksi asuintaloa. Tämän lisäksi suunnitellaan rakennettavaksi useita asuintaloja rajonikeskuksissa.

Kunnallisrakennustyö kehittyy laajaksi. Solomannin sähköasema tullaan rakentamaan loppuun. Sen voimakkuus tulee olemaan 6.000 kilowattia. Tämän sähköaseman rakentaminen tulee huomattavassa määrin ratkaisemaan Petroskoin kaupungin sähköenergialla varustamiskysymyksen.

Plaanissa on huomioitu kahden saunan ja kahden pesutuvan rakentaminen Petroskoihin ja Kemiin.

Petroskoissa tullaan jatkamaan kaupungin vesijohdon rakentamista.

Teollisuuskooperatiivin kehittämiseen on suunniteltu luovutettavaksi 380 tuhatta ruplaa. Nämä varat menevät niin rakennustoimintaan kuin myöskin jo olevien tuotantolaitosten koneistamiseen. Paikallisen merkityksen omaavissa metsissä tullaan laajentamaan metsätöitä. Kapitaalisijoitukset näihin metsätöihin tulevat tekemään 2 miljoonaa 244 tuhatta ruplaa.

Satoja miljoonia ruplia suunnitellaan sijoitettavaksi rautateiden ja maanteiden sekä sähköasemien Niva-2:n ja Niva-3:n rakentamiseen, kuin myöskin metsätöiden kehittämiseen yleisliittolaisen merkityksen omaavissa metsissä.

Ei ole epäilystä siitä, etteivätkö Karjalan työtätekevät stahanovilaisen liikkeen pohjalla taistelujärjestyksessä täytä tätä tasavallan taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön suurta plaania. (TASS).

Radiokeskustelu metsätöistä

Tammikuun 4 päivänä suoritettiin tasavaltaa käsittävä radiokeskustelu metsätöistä. Keskustelua johti NKP(b):n Karjalan Aluekomitean sihteeri tov. **P. A. Irklis.**

Karjalan radiokomitean studiossa olivat läsnä paitsi tov. **Irklisiä**, t.t. **Maksimov, Morosov, Gashkov** (NKP(b):n AK), **Stepanov,** (TpKK), **Itkin** (Karelles), **Mutzenek** (Raha-as. kk), **Shamshin** jne. Rajoneissa osallistuivat keskusteluun puolueen rajonikomiteain sihteerit, toimeenpanevain komiteain puheenjohtajat ja lespromhoosien tirehtöörit.

Lyhyessä alkupuheenvuorossaan tov. Irklis esitti numeroita, jotka kuvaavat metsätyöplaanin huonoa täyttämistä neljännen neljänneksen aikana (hakkuussa 66,6 ja ajossa 54 pros.). Hän vaati rajonien johtajia ja lespromhoosien tirehtöörejä selittämään alhaisen metsätyövauhdin syitä.

Neuvottelussa esiintyi Vieljärven lespromhoosin tirehtööri tov. **Kirillov,** Paatenen lespromhoosin tirehtööri tov. **Vlasov,** Puutosin lespromhoosin tirehtööri tov. **Malyshev,** Aunuksen lespromhoosin tirehtöörin sijainen tov. **Denisov,** Kemin lespromhoosin tirehtöörin sijainen tov. **Gusarevitsh,** NKP(b):n Vieljärven ja Aunuksen rajonikomiteain sihteerit t.t. **Varlamov** ja **Brengul,** sekä Kemissä oleskeleva Karellesin johtaja tov. **Ivanov.**

Puheissaan lespromhoosien johtajat pyrkivät puolustelemaan alhaista vauhtia objektiivisilla syillä. Selville kävi kuitenkin tosiasioita, jotka osoittavat, ettei paikkakunnilla käytetä kaikkia mahdollisuuksia metsätöiden jouduttamiseksi.

Kemin lespromhoosissa esimerkiksi on vallalla mekanisoimisvastaiset mielialat. Vieljärven rajonissa vasta aletaan tutkia Filatovin ja Pajusen metoodeja.

Tehden keskustelun johtopäätökset, tov. Irklis terävästi kritikoi eräiden lespromhoosien työtä ja vaati rajonien johtajia ja metsäjärjestöjä perinpohjin parantamaan metsätöiden johtamista niin, että lähiaikoina saavutetaan jyrkkä käänne puutavaran hakkuussa ja ajossa.

(Karel-TASS).

Petroskoin kaupungin väenlaskubyrolta

Väenlaskua suoritettaessa saattavat väenlaskijat sivuuttaa yksityisiä asuinhuoneustoja ja kansalaisia. Jokaisesta tällaisesta tapauksesta pyydetään tiedoittamaan seuraavilla osoitteilla ja telefoneilla:

Zaretskin ja Golikovkan rajoneissa — 4 keskikoulu, telef. 157.
Keskus- ja Zakamennyin rajoneissa — Kaupunkisovetti, huone 16, telef. 50.
Pervomaiskin, aseman ja Solomannin tien rajoneissa — Pedagoginen (ent. suomalainen), teknikumi telef. 270.

Petroskoin kaupungin väenlaskubyron osoite on Kaupunkisovetti, huone 13, telef. 140.

PETROSKOIN KAUPUNGIN VÄENLASKUBYRO.

Tammikuun 7 päivänä Karjalan valtion dramaattisessa teatterissa pidetään Petroskoin KAUPUNKISOVETIN XV KOKOONPANON XXI PLEENUMI työjärjestyksellä:

RSFSR:n Konstitutsion projektista. Selostaja tov. **K. M. POLIN.**

Pleenumi alkaa täsmälleen kello 5.

Petroskoin kaupunkisovetin deputaatit vapautetaan tammikuun 7 päivänä työstä kello 3,30.

Sovetin deputaatit, hallituksen, NKP(b):n Karjalan Aluekomitean, NKP(b):n Petroskoin kaupunkikomitean jäsenet, Karjalan Ammattiliittoneuvoston, NLKNL:n Aluekomitean ja kaupunkikomitean jäsenet pääsevät mandaateillaan.

Sektsioiden, deputaattiryhmien ja katukomiteoiden jäseniä varten lähetetään pääsyliput kaupunkisovetin orgosastosta. Tammikuun 5 päiväksi jaetut liput ovat voimassa 7 päivänä.

PETROSKOIN KAUPUNKISOVETTI.

Sesonkitehtävä täyttyy

ENNEN MÄÄRÄAIKAA

KONTUPOHJA, 5 (Karel-TASS). Tammikuun 3 päivänä hakkasi rajonin paras metsätyöläinen **Mihail Ivanovitsh Kirillov** 62 kiintokuutiometriä puutavaraa. Tammikuun 10 päivään mennessä Kirillov aikoo täyttää ottamansa sitoumuksen — hakata sesongin aikana 1.400 kiintokuutiometriä puutavaraa.

Yleiskarjalainen udarnikkaopettajain neuvottelukokous

Tammikuun 4 päivänä iltaistunnossa kokous suurella huomiolla kuunteli NKP(b):n Karjalan AK:n kulttuuri- ja kouluosaston johtajan tov. *Hyppösen* selostusta stalinilaisesta Konstitutsiosta.

Selostuksessaan tov. Hyppönen kirkkaasti kuvasi Karjalan kulttuurin kasvua. Karjalassa, joka vielä ei kauan sitten oli hiljainen ja takapajuinen seutu, työskentelee noin 2.500 opettajaa, lähes 700 lääkäriä, välskäriä ja muita lääkintätyöntekijöitä, sekä noin 200 agronoomia ja muita henkisen työn spesialisteja. Yksistään Aunuksen rajonissa, jossa aikaisemmin oli intelligenssin suurilukuisimpina edustajina papit ja poliisit, on nyt 478 henkisen työn tekijää, niistä 178 opettajaa, 75 lääkäriä jne.

Lopettaen selostuksensa, tov. Hyppönen osoitti sovettiopettajiston edessäolevat tehtävät stalinilaisen Konstitutsion popularisoimisessa Karjalan työtätekevien keskuudessa.

Ensimmäisenä esiintyi tov. Hyppösen selostuksen johdosta Sorokan rajonin valistusosaston johtaja tov. *Zavjalov.*

— Olen onnellinen — sanoi hän — eläessäni tällaisessa maassa, jossa omin silmin näen sosialistisen kulttuurin valtavan kasvun. Vanha, pimeä, hiljainen Sorokan kylä on muuttunut asutukseksi, jossa opiskelee 3.800 sovettinuorukaista ja neitosta, missä väestön kulttuurisuus kasvaa joka vuosi. Sorokan rajonin opettajisto palaa halusta mahdollisimman aktiivisesti osallistua sosialistiseen rakennustyöhön. Riemuisaa on meidän elää ja työskennellä, eikä kenkään onnistu riistämään meiltä tätä riemua — lausui lopuksi tov. Zavjalov.

Kokousta saapui tervehtimään Onegan- ja Suksitehtaan stahanovilaisten äitien delegatsio. Delegatsion nimessä tov. *Siikki* kutsui opettajia pitämään kiinteää yhteyttä vanhempien kanssa, yhdessä kasvattaakseen arvokkaan sosialismin sukupolven.

Iltaistunnossa esiintyi vielä Petroskoin V vajaakeskikoulun opettaja tov. *Bogdanova,* Nivastroin keskikoulun opettaja tov. *Zemskij,* Sungun koulun opettaja tov. *Ponomarev.* (Karel-TASS).

5:nnen päivän aamuistunto

Yleiskarjalaisen udarnikkaopettajain kokouksen aamuistunnossa tammikuun 5 päivänä jatkui keskustelu tov. Hyppösen selostuksen johdosta. Puheenvuoroja käytti IV keskikoulun opettaja tov. *Petrov,* I keskikoulun opettaja tov. *Gromov,* Karhumäen koulun opettaja tov. *Sergejev,* valistustyöntekijäin liiton työntekijä tov. *Korshunova* jne.

Tov. Hyppösen loppulausunnon jälkeen teki selostuksen v. 1936—1937 oppivuoden ensimmäisen puoliskon yhteenvedoista Karjalan valistusasiain kansankomissaari tov. *Filimonov*

Selostuksessaan tov. Filimonov pysähtyi eräiden koulujen ja internaattien epäkohtiin — kurin ja edistyksen puuttumiseen (Iljinskin koulu), virheelliseen opettajain sijoitukseen Puutosin kouluissa, opettajain alhaiseen ammattitaitoon Äänisentakaisen rajonin kouluissa jne.

Samalla tov. Filimonov esitti esimerkkejä muutamien koulujen ja opettajain mainiosta työstä, kuten Aunuksen koulun ansioituneen opettajan tov. Uspenskin, tov. Fedjukovin (Tuloman alkeiskoulu), tov. Makarovan (Petroskoin 13 vajaakeskikoulu) ja monien muiden.

Tov. Filimonov kehoitti kaikkia Karjalan opettajia seuraamaan tov. Makarovaa, joka on tehnyt 26 havaintovälinettä venäjänkielessä ja matematiikassa.

Hän asetti kokouksen eteen tehtävän likvidoida repeämän koululaisten kasvatuksen ja opiskelun välillä, lähestyä likemmäksi jokaista oppilasta, tuntea näiden kyvyt, mielenkiinnon, perheen jne.

Lopettaen selostuksensa tov. Filimonov osoitti, että stalinilainen Konstitutsio antaa laajat mahdollisuudet jokaisen työtätekevän luovalle työlle, velvoittaa kohottamaan ammattitaitoa ja Karjalan opettajistoa antamaan kaikki voimansa ja taitonsa aktiivisten sosialismin rakentajain kasvatukseen.

Selostuksen jälkeen valittiin komissi laatimaan julistusta Karjalan opettajistolle, ja alkoi keskustelu tov. Filimonovin selostuksen johdosta. (Karel-TASS).

METSHYRUADOLOIS

Mittuizil itogoil loppi vuuvven Petrovskin lespromhoozu

Vuozi 1936 oli stahanovskoi vuozi. Täl vuuvvel levii stahanovskoi dvizheenie i meijän osnovnoih alah metshy promyshlennostih. Joga päivy nousi uuzie uuzie tuhanzikkoi-stahanovtsoi punktoil i buazoil.

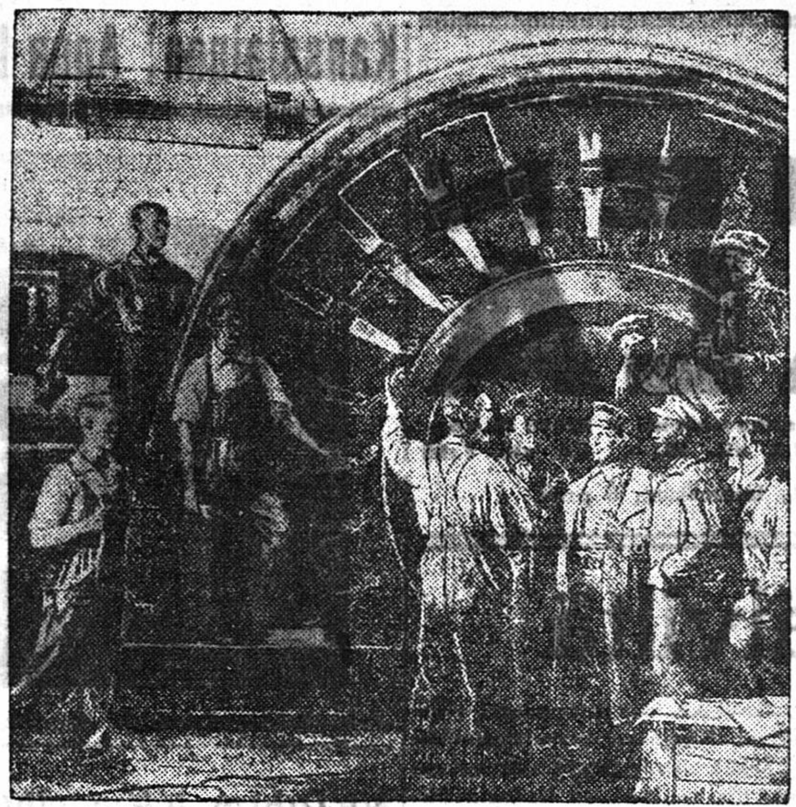
Hyvät askeleet otti Petrovskin lespromhoozu. Heil täl vuuvvel suadih Karel'skoloi rekordoi, Tov. J. G. Terentijev nosti oman proizvodieteljnostin 131 festmetrih. Tov. Jefimov nosti proizvodiiteljnostin 96 festmetrih. On lespromhozas vie toizie kymmenie hyvie tuhanzikkoi-stahanovtsoi.

No tämä dvizheenie ei vsjotaki suanuh moistu levevytty kui pidäiz. Sikse lespromhoozu ei ni täyttänyh omua pluanua 100 protsental. Leikkuamiz pluana täytettih 93,2 protsental. Leikattih 503.240 festmetrie silloi kui pluanu oli 540 tuhattu festmetrie. Veittih 398.036 festmetrie pluanan olles tozhe 540 tuhattu festmetrie. Vedo pluanu täytettih 73,7 protsental.

On lespromhoozas punktoi, kuduat vuuvven 1936 IV kvartalan pluanu ylitettih. Moizet punktat kui Porärven punktu leikkuamis pluanan täytti 105,3 protsental. Vedo pluanan täytti 99,8 protsental. Homselän punktu täytti pluanan leikkuamizes 256 protsental i vedo pluanan täytti 134,5 protsental. Märändyksen punktu leikkuamis pluanan täytti 131,8 protsental i vedo pluanan täytti 116,2 protsental. Semtshegorskoi punktu vedo pluanan täytti 112,4 protsental i leikkuamis pluanan täytti 99,8 protsental.

Pahoi dielo on organizuidu mehaniziirovannoloil buazoil. Buazoil kus on hyvät mehanizmat, kuduat seizotah, nämä buazat ei täytetty kvartualjnoloi pluanoi. Nämä buazat ylen äijäl diähäh djälgeh, ruavon pahoi organizuimizen tähte. Otamme Motorinskoin buazan. Tämä buazu täytti leikkuamis pluanan vaikui 59,8 protsental. Mehaniziirovannoin vedo pluanan täytti 72,5 protsental i treljuimis pluanan täytti kaikkiedah 44,5 protsental. Ei loitos uidinuh ni Lindjärven buazu. Buazu täytti leikkuamis pluanan 62,6 protsental, vedo pluanan täytti kaikkiedah 7,8 protsental, treljuimiz pluanan täytti 59,2 protsental.

D. Jakovlev.

KUVASSA: taiteilija Bibkovin maalaus "S. M. Kirov Elektrosila tehtaalla" Leningradin kulttuuritalossa avatussa näyttelyssä "Kirov maalaustaiteessa". Foto V. Melnikovin. (Sojuzfoto)

Auttoma metsätyöläisie

(Kertomus Kiestingin murteella)

Ilta jo alko hämärtyä. Oli tulossa suuri pakkani. Iivailjan Miihkali oli virittän suuren ropivon tervasia puita pihapellollah da tuonun 2 rekie tervattavaksi. Hänen ympärillä pyöri 10 vuotini Puavila poika suuri jäniksennahkani shuapka vejetty korvilla da sivottu nauhoilla leuvan alla. Hiängi hommautu tervuamah koissa kyhättyjä suksijah.

Ropivon ympärillä keräyty suuri joukko koululapsie käsieh lämmittelemäh. Kaikin hyö oldih suorittu lämbymih vuotteih.

— Mängyä vai työ etemmäksi tulesta kunne oletta mänijät, a to kaikilda tervuan nenät partsallani.

— hyppäsi Miihkali lapsih päin tervapartsa kiässä, kun hyö ruvettih telmämäh tulen ympärillä.

— Puavila, etkö i muissa kunne lähemmä tänä iltana? Mäne vain suorie da tule ruttoseh tallin luo, sielä on jo heboset valjahissa, — huuvvettih lapset juossesah toisie lapsie kutshumah kotiloistah.

— Kunnepa oletta lähössä tämmösellä pakkasella, ettäkö koipijana ojendais matkalaiset, kalpi vain kotih ruttoseh, lähtijä — toru Miihkali poikuah, mi jo oli luonun sukset kiästäh da smietti juossa suoriemah.

Puavila pietty, hierp, silmieh kindahalla da sano tuatollah lähemmäkse siirryttyö.

— Pionierakokouksessa myö piättimä lähtie metsätyöläisillä iltamie pitämäh lähimmäisellä punktilla. Työnnä tuatto milma, mie vet olen esittäjänä, a kun en lähtene, ni i toiseki voija lähtie. Opettaja lähtöy miän gera; emmä myö kylmä.

— Mie vain smietin, jotta kunne työ hommauvutta. Mäne! Suorittakkah muamos hyväsistä da työndäkkäh vävyllä kalakukon. Ottakkua Manjukin gera miun turkki.

Tallin luona on lapsie kun muraiskevossa. Kun kaikin oltih kerävyytty, niin asetuttih rekiloih. Ihan kaksi rekie tuli täyttä koululaisista.

— Nyt pitäy kaikkien ruveta laulamah. Min laulun laulamme? — puheli opettaja opassettavillah, kun heboset lähtettih hiljaseh juoksemah.

Niinkuin yhestä suusta ensimäisestä riestä kajahti "Metsätyöläisien marssin" sävel, mihi yhty i toini reki.

Näin lauluassa, kertoessa da nagroassa kulu matka ruttoh, jottai smiettin emmä.

* * *

Metsätyöläiset oldih jo barakeisah, kun myö tulima. Kaikin männä tuttaviena luo, ken tuottoh, ken velleh da ken kenengi luo. Kun tsäijyn joimma da olima lämminnyn, niin kutshuma kaikki punanurkkah iltamih.

Kuni kaikki keräyvyttih niin panima kaksi gramafonua laulamah vuottajilla, a itshe suorituma valmeheksi.

Mikin Anissa luki gaziettua, missä kerrottih metsätöistä da novostiloita toisista maista.

Punanurkka tuli täpösen täysi rahvasta. Myö alkoma ohjelman.

Iessä opettaja sano, mitä ruade myö tulima tänne, a sitä meitä vielä nimitti artistoiksi, mi suatto miät vielä paremmalla mielellä.

Kaikin räpytettih käsijäh da nimitettih meitä tovella artistoiksi, jotta muka rutombah Kuorilahen artistat spodobiutuksua.

Myö näyttelimä kappalehen metsätöistä, missä kuvattih yhteistä kattilua da sen vassustajie.

Siitä lauloma itshenä luatimie lauluja, missä kuvasima laiskottelijie da hyviä stahanovilaisie.

Myö lauloma erähästä Juakosta, kutama aina valitteluo vatsastah, kun pitäy lähtie ruatannah, itse on usein ruavon aikana humalassa:

Oi Juakolla usein vatsa kipie,
kun ruatua pitäy metsässä.
A iltasin on "silta lipie"
oh, turkkih ompi lumessa!

Oh, i nagrettih miän laulun perästä da vielä pakotettih toisen kerta laulamah sama laulua. A Juakko oli ruskie, kuin kumatshu, niin häpesi. Hänengi nuorin velleh oli laulamassa.

— Molatsha, Pekka, niin i pitäy vellies kylvettyä! Kuuletko, Juakko, mitä velles laulau? — nagrettih joukosta hohotuksen gera.

Monta lauluo vielä nagrannan gera kuuldih. Siitä vielä lauloma koululaulujana, leikkimä da sanoma runoja.

Kovin meitä kiitettih käymiseldä da kutshuttih i vielä uvvestah tulemah. Juakko lupasi varmana vellelläh, jotta lopettau juomisen.

Työläiset yhessä luvattih ostua meilä barabana da pionierojen lippu lahjaksi hiän vesselytännästä.

— Hyvästi, hyvästi! Tulemme vielä, vuottakkua! — huutima myö lähtiessä da alkoma vesselän laulun gera ajua kotih. *I-v.*

Kaksi kulttuurityöntekijää

Ontajärven traktoribaasalla (Rukajärven rajoni) on tällä kertaa kaksi kulttuurijoukkotyöntekijää, mutta heidän työtänsä ei ole missään näkyvissä.

Baasalla on vakituisella palkalla oleva klubinhoitaja tov. *Romanov* ja väliaikaisesti baasalle kulttuurityötä tekemään komennettu tov. *Krasilnikov*. Heidän pitäisi suorittaa kulttuurijoukkotyötä baasan keskuksessa sekä metsätyöläisten keskuudessa parakeilla.

Kuitenkaan metsätyöläisille ei ole järjestetty juuri minkäänlaista kulttuurista ajanvietettä. Baasan keskuksessa on esim. harmonikka, mutta tätä eivät Romanov ja Krasilnikov ole vieneet parakeille. Parakeilla ei ilmesty edes seinälehteä.

Ennenkaikkeaa on mainittava lukutaidon opetustyön heikosta tilasta. Baasalla on kaikkiaan lähes 100 lukutaidotonta ja vähälukutaitoista työläistä, mutta heille ei ole ryhdytty järjestämään opiskelua. Tov. Romanov on tehnyt ammattiliiton kanssa sopimuksen ryhtyä järjestämään lukutaidon opetustyötä, mutta on jättänyt sen täyttämättä. Krasilnikov katsoo lukutaidon opetustyön kokonaan mahdottomaksi, sen vuoksi, ettei muka ole opettajia. Mutta hän ei ryhdy päättävästi lukutaidon opetusta järjestämään. Sensijaan, että Krasilnikov järjestäisi kulttuuri-joukkotyötä baasalla metsätyöläisten keskuudessa, oleskelee hän Rukajärvellä ja kuluttaa aikansa tanssien ja muuten huvitellen.

Rajonin KVO:n on tarkastettava Krasilnikovin työtä ja annettava hänelle vastaava ojennus.

Ennenkaikkea on rajonin KVO:n saatava parannus aikaan kulttuuri-joukkotyön alalla Ontajärven baasalla ja turvattava kulttuuri-joukkotyön kautta se, että jokainen lukutaidoton ja vähälukutaitoinen tulee vedettyä opiskeluun.

T. Honkala.

Kehitettävä stahanovilaista liikettä

Solomannin sahan työläisillä on syntynyt väärä käsitys siitä, kuka voi olla stahanovilainen. Usein kuulee puhuttavan, että sahan sahakomitea väärin määrittelee stahanovilaiset. Sahan sahakomitealla on täysin selvästi tiedossaan nämä työläisten mielialat, mutta sitä huolimatta se ei ole mitään tehnyt tämän asian selvittämiseksi työläisille. Sahakomitea ei ole kertaakaan asettanut tätä kysymyksestä selostusta työläisten yleisessä kokouksessa. Ei ole todella selvitetty vieläkään, millä perusteella määritellään stahanovilaisuus.

Työkokemuksien vaihto on niinikään jäänyt toisarvoiseksi asiaksi. Stahanovilaisten ja ei-stahanovilaisten välillä ei ole minkäänlaista kanssakäyntiä siinä mielessä, että stahanovilaisten työkokemukset tulisivat siirretyiksi jälellejääneille työläisille. Tämän selvittämiseksi otan vain yhden esimerkin: Sahalla on nähkääs useita tapauksia, että samassa työssä työskentelee kaksi prikaadia. Toinen näistä täyttää tehtävänsä 100 prosentilla ja toinen 200 prosentilla. Näin on jatkunut jo pitemmän aikaa, mutta sahakomitea ei ole katsonut tarpeelliseksi järjestää näiden prikaadien välillä minkäänlaista kokemusten vaihtoa.

Teknilliseen opiskeluun olisi myöskin kiinnitettävä enemmän huomiota. Opiskelu on järjestetty visseille ammattiaioille, mutta suuri osa työläisistä on kokonaan teknillisen opiskelun ulkopuolella.

Solomannin sahan sahakomitea ja sahan hallinnon on aika huomioida ylläesitetyt epäkohdat ja ryhdyttävä viipymättä niitä poistamaan, sillä niiden olemassaolo johtaa tuotannon jarruttamiseen. Voidaksemme selviytyä toisen stahanovilaisen vuoden tehtävistä, on saatava stahanovilainen liike muodostumaan joukkoliikkeeksi. Laajan kokemustenvaihdon pohjalla on tehtävä tunnetuksi stahanovilaisten työmetoodit kaikille työläisille.

A. P.

Laajennettava varustelua

Olymbian traktoribaasan (Tunkuan rajoni) alaisena työskentelee useampia kvartaaleja, joissa asuvat sekä kolhoosnikat että kaaderityöläiset. Työläisten elinolot näillä kvartaaleilla eivät ole kehuttavat. Sanitaaripalvelus on kokonaan järjestämättä, esim. kvartaaleilla 30 ja 31. Varustelu on vieläkin yksipuolista. Tämän takia työläiset usein joutuvat hakemaan elintarpeita punktin kaupasta, jonne on kolmen kilometrin matka. Tämä on omiaan jarruttamaan työläisten työskentelyä. Punktin prodtorgin tulisi järjestää elintarpeiden kuljetus ja jakelu sinne, missä vaan punktin työläisiä. Täten avustettaisiin työläisten stahanovilaista liikettä ja plaanin täyttämistä.

P.

PROMYISHLENNOSTIS

Muamon oza

(Spitshku fuabrikan "Krasnaja zvezda" stahanovtsan naizen Jekateriina Kirsanovna Lopatkinan raskuazu)

— Minullani on 46 vuottu. Äijän vesselyä andoi minulleni vuozi 1936. Tämä vesselys on minulleni ylen kallis sikse, shto parahat omat nuoret vuuvvet minä upotin pahan eloksen palavih kyynälih. Sikse lähties uudeh vuodeh minul himoittaiz enne kaikkie raskazhie omas ozas meijän tuatal, armastetul Stalinil. Hänen zobotan minus i miljoonois toizis meijän muan ozakkahis, minä tunnen i näen djoga päiväzes elokses.

Mi minä olin enne? Pimie, ahtishtettu, kirdjah malttamatoi "akku" toizin meidy ei ni kutshuttu. Tuatal meidy oli kuuzi, i kai oldih kirdjah malttamattomat, kirdjah malttamatoi oli i tuatto muamo i meijän diedo. Kaikin myö lämbytimmö seljgiä kuptsih i izändöih varoi. Hyö bohatuttiih, a myö köyhiyimmö. Aijoi annettih minuo miehel. Tervän rodivui ezmäine lapsi. No enzi päivis minä lähtin ruadoh, a lapsi oli ainoz minunke, itshe ruan pimies pimieh, a lapsi valjaitsheh piendarel. Djygie oli muamon sydämel da luadie ei suanuh ni midä. Revoljutsieh sah minul rodivui 8 lastu, no eloh niiz djäi vai kolme.

Vaikui Sovetskoi vluasti toi meil valgien i ozan. Minullani on nygöi 7 lastu, kuundelen mie heijän vesselyä nagruo, i minun vesselyöl ei ole loppuo. Yksi toistu parembi, toine toistu ozakombi.

Kai minun nygöine eloz on täyzi ruadostiloi. Minullani on hyvä fuabritshnoi kvartieru. On ombelusmashin bufettu, kamodu, raudaizet kravatit, kyllä stuulie. Myö hyvin syömmö. Liha i voi stolalpäi ei lähtietä. Siid minä enne ni duumaija en voinuh. Minul ei ole ni mis nuuzhdua.

A vot midä minulleni andoi vuozi 1936. Minun vahnembi poigu rodivui ljotshiekaksi suurien jeropluanoin otrjuadah. Anna opitah fashistat napadie meijän piäl i minä olen uverennoi, shto minun poigu ei rubie zhiälelemmäh omua hengie meijän roodinan puolistamizeksi.

Toine minun poigu, Afanasii, tozhe loppi fezeun (shkolan) i rodivui sliesarikse utshebno-tehnitsheskoin shkolien oboruudovanien kabinuattah Kiirov linnas.

Tälzhe vuuvvel meijän vozhdju tov. Stalin i meijän praviteljstvu annettih zakonu, kudain mugah, minä suain 2 tuhattu rubljua, kui suuri perehillizen muamo. Nengoistu summua mie enne ni en nähnyh.

Djälgimäizes toine, minun tytär Tonja rubei opastumah pervois kluasas. Kai minun lapset nygöi maltetah kirdjah i ellah ozakkahat, no minä olen ozakembi heidy kaikkie, sikse kui minul on seitshemen lastu, kudamienke minullani on vessely i hyvä. Jesli ei olis Sovetskoidu vluastie touni minul ei puuttunuz opastua omie lapsie.

Lopukse kaikis suurembi midä meil andoi vuozi 1936 — on Stalinskoi Konstitutsie. Se midä on kirdjutettu Konstitutsies nägyy i minun perehes. Kai minun lapset maksutta opastuttih i opastutah. Minun mies 12 vuottu heittelemättä ruadau spitsku fuabrikal "Krasnaja zvesda" stoljarinnu i luvetah yhteksi parahie stahanovtsoi. Minun nuorembi tytär Raja vesselänny viey aigua detskoil proschatkal.

Vuonnu 1937 minä tahton eliä vie parembi. Minä tahton, shtobi minun lapset ruattah tshesno i dobrosovestno. Minä tahton, shtobi meijän mua olis vragoil piäzemätöi kreposti. Minä tahton, shtobi meijän rodnoi i armastettu Stalin eläis monie vuozie sovetskoin derzhuavan sluavakse. Vie minä tahton, shtobi minun poigu Aleksandr teriämbi tulis otpuskah. Katshahtaizin minä häneh i njoppuazin omua armastu poigua.

Kirdjutti *Mih. Mitjanin.*
("Leesaja Promyishlennosti" gasietaspäi)

Olemme kasvaneet suuriksi ihmisiksi

Kontupohjan paperikombinaatilla höyryvoima-asemalla työskentelee toveri *A. Jegorov*. Hän on yksi kombinaatin vanhimmista kaaderityöläisistä.

Toveri Jegorov kertoo:

Minusta, köyhästä talonpojasta on kasvanut ammattitaitoinen työläinen. Vuonna 1928 saavuin Karjalaan. Ensin työskentelin "mustassa" työssä. Senjälkeen siirryin höyryvoima-asemalle kattiloiden ylöspanotyöhön, edelleen viilarin apulaiseksi, motoristiksi ja nyt kolme vuotta olen jo työskennellyt vuoromestarina. Ammatin valtaus ei ole saavutettu ilman vakavaa opiskelua. Tällä ajalla olen kiinnittänyt mitä suurinta huomiota teknillisen valtaamiseen ja teknilliseen, sekä yleissivistävän tietotasoni kohottamiseen. Työn ohella olen käynyt läpi useat kurssit (motoristien, lämmittäjien, turbinistien, sähkömonttöörien ja vuoromestarien kurssit). Vuonna 1934 kävin yleissivistävien aineiden iltakoulua. Opintoni olen päättänyt — hyvillä arvolauseilla.

Perheettä on minulla vaimo ja kolme lasta. Vanhin lapsista opiskelee alkeiskoulun ensimmäisellä luokalla. Vaimo opiskelee jo toista vuotta yleissivistävien aineiden iltakoulussa. Minä säännöllisesti osallistun poliittiseen opiskeluun.

Valmistaudun siirtymään puolueen kandidaatista puolueen jäseneksi.

Jo pitemmän aikaa olen kuulunut keksijäinyhdistykseen jäsenyyteen. Olen antanut 4 keksintöehdotusta. Keksintöistäni minut on palkittu. Nyt olen tehnyt uuden ehdotuksen, joka tulee myöskin hyväksytyksi.

Viime vuodet ovat olleet todella elämässäni sisältörikkaat. Siksi tällaisessa tilanteessa on iloista ottaa vastaan uusi vuosi. Ei ole elämäni alakuloista kuten se oli vuoruusaikanani. Marraskuussa työansioni nousi tuhanteen ruplaan. Suunnitelman ylittämisestä progressiivisesti nousi palkkani varsinaisesta 450 ruplasta 503 ruplaan. Olen ostanut viime aikana uusia vaatteita jne. Vaimolle palton, ompelukoneen, lapsille ja itselleni vaatteita.

Uudeksi vuodeksi laitoin lapsilleni kuusen. Päivän vietimme hauskasti.

Entinen köyhä perheemme on muuttunut kokonaan. Me olemme kasvaneet kerrassaan suuriksi ihmisiksi.

Meillä on kaikki mahdollisuudet kehittää itsemme yhä edelleen. Nämä mahdollisuudet takaa meille uusi stalinilainen Konstituutio.

S. M. BELOZEROV

Piloin hivondan kohendamizen puoles

Sotsialistitsheskoin pluanan täyttämizes metshyruadoloin hyvin hivottu i azetettu metshyruado instrumenttu znuatshiilen äijän. Se on ylen vuazhnoi proizvodiiteljnostin nostamizes.

Onnako, tähsah meil ei ole moistu piloin hivondu dielon organizoimistu kudai andaiz meil garantien siid, shto jogapäivy meil on metshyruado instrumenttat siid porjatkas mis niijen pidäs olla. Kuu palkal azettaminc, kudai tähsah oli meijän punktoil, kudai oli otettu sikse, shtobi nostua piloin hivondu luaduu, ei opravdainuh itshie, sikse kui pilostuavu ei olluh intresuidu suurembas vyirabotkas "ei kerrinny" hivuo kaikkie piloi niil rahvahil kuduat oldih hänelleh prikrepitut. I puaksuh sentäh ruadajat ruattih tyltshil i azettamatoil instrumentoil.

Otettu djälgimäizeh aigah käytändöh podrjadnoi sistiemu tozhe ei andanuh hyvie tuloksie. Sikse kui kiirehties äijyen djälgeh pilostuavu ei andanuh hyviä luaduu, mis tuldih ruadajoin suuret zhualobat instrumenttoin pahas azettamizes.

Proizvodstvan interesois pidäy kazvattua moizie pilostuavoi, kuduat oldaiz metshäs, muasterein enzimäizie avuttaie lutshkovoin pilan osvoimizes, taistelus proizvodiiteljnostin nostamizen i programman täyttämizen puoles, djoga utshastkal kudual on prikrepittu pilostuavu.

Oopittoin keskenäh vajehtamizeksi minä predlagaitshen nengoizen ruavon organizoimizen i palkan maksamizen pilostuavoil.

1. Katshoen punktoil annettuih limittöih pilostuavan pidämizekse, lizätes täh kai rashodat kudaut mennäh remonttoih, azetuksih i instrumenttoin hivomizih. Valitah severdu pilostuavoi katshoen sih, shto häi voi obshluzhivaija 15—18 metshyruadajua, libo 5—6 metshyruadalen zvenua.

2. Pilostuaval zakrepitut zvenat pidäy panna ruadamah midä lähembi toine toistu, shtobi oliz parembi pilostuaval heidy obshluzhivaija.

3. Djogaine pilostuavu pidäy olla obespetshittu, sen lugah, shto hänel on täyzin obespetshittu piloin hivomiz kohtu, ollah kai instrumentat stankat, pidäy olla obespetshittu lutshkovoilo 3 pilua djoga zvenua kohti i yksi kaksirutshkaine pila djoga zvenal.

4. Enne ruavon alguo pidäy olla hänen utshastkal annetut instrumentat, pilostuaval täyvves porjatkas, shtobi sanoes hyvin azettettu i hivottu.

5. Metshyruadajien ruadoh tuldou pilostuavu, utshastkan muasterin rasporjazheenies, andau zvenoil heil kuulujat instrumentat i predupreidiu ruadaie, shtobi hyö ainos kiinditettäis se instrumenttu i hyvin sidä käytettäis.

6. Sovittuo utshastkan muasterinke, 1,5—2 tshuasun mendyö siit kui ruadajat lähtietäh metshäh, pilostuavan tulou otta 2—3 lutshkovoidu pilua, napilkoi täyzi komplektu instrumenttoi pilan azettamizekse, menöy palstal i provieriu djogaizen pilan ruavon. Nähtyö pilas pienie vigoi hänen pidäy sidzhe niel azettua i provierie uuvvessah pilan ruado, a jesli pilas on moizie vigoi kuduat trebuijah enembän aigua niijen azetukseh net pilat vajehtau omih toizih piloih, kuduat ollah ruavos provieritu.

Kävelles palstoil metsbän leikkuamiz zvenois, pilostuavan tulou katshuo djoga zvenan ruado i djoga ruadajan ruadoh erizhe i ei sua mennä shiiritshi nähtyh ruavon pahoi prijomoi, pidäy ozuttua toizet prijomoi, midäs pilostuaval tietyt i enne opitut. Kävelyz aigu 5—6 zvenoinlyö ei sua kestiä enämbiä kahtu tshuassua, shtobi ei kerdjäis pilan tshokkua, mindäh djälgeh pilostuaval tulou otettuloin piloinke ruadoh net.

7. Azettua sidä aigua kos pilostuavan on oldavu metshäs onnako ei pic, sikse kui hyö voijah sobie ruado pilostuavan zvenoinkel i muasterinkel ruavon rinnal sidä muasterin ruavon vuoroh daien potrebnosti. Onnako pilostuavan metshäl lähtemine piäloin rinnal pidäy päivas, puolentoistu — kahten tshuasun mendyö — shtobi aijois pilastuo ruavon instrumenttoi. Ruavon aikan tiuhkoil tutkittu, kuduat ruadajat ollah ruvenduo hyvin ruattu pilostuavan vahvistetau. Pidäy sidä luajie pilan... ruadah i vuate kulu sanoa prostusmatta sih, shto metshyruadajan on interesuidu hyvin hivotun i azetetun pilan suamizeh — metshyruadajan pidäy ozuttua kaikkie luttshkovoin pilan azetuksih, kudai kaikki jo myöstä tiedäh.

8. Pilostuavan instrumenttoin ruavon katshomizen rinnal tulou sialleh opastua ruadaie instrumenttoin pidämizeh muga, kui pidäy, sovittua ruadaie ruatuo hyvät nabori napilkoi i komplektu instrumenttoi ruatoh sih ruavo (razvodku, "djänöine" i muut).

9. Katshoes sih, shto hyvin ruadaju pila tribuitshou azetuksen tuadajan tulou tuuvva se piloin hivondu punktal, kus pilostuavan on pidämine se porjatkah.

10. Pilostuavan tulou vediä utshottu djoga päivis kui on käskettyy ruado punktal, libo kui käsköy vediä muasteri, ozuttua murennut, azetettu, remontiruitut, libo azetettu uuzie i hivottu instrumentoi djoga zvenal erizhe.

11. Pilostuavu kandau otvetstvennostin punktal annettuloin normien täyttämizes djoga zvenas, kuduat ollah hänelleh prikrepitut, i jesli ei täytä pluanoi pilostuavantäh (mi ozutetah protokolal) pilostuavan pahas ruados, kuduat ollah muasterit kirdjutettuh pluanan sanondoin mugah) pilostuavan otvetstvennostin tuldou, häin kandau otvetstvennostin moizien ruavon ruazrastuo ruadoil.

Sikse shtobi pilostuavu zavodi pilostuavien punktal zavoditu pilan mierah piäntis jos kynnen pilostuavan, kolme kandu Kehtaa ruadajat.

1. Punktal annetut sredstvat djogaistu piloin hivomis punktua varoi (uuzien hivomizeh, uuzien piloin azettamizeh, hivomizeh, katkeannuizien djuottamizih i muih). Leikatun puutavaran kubometrin mierän mugah, täyvellizesti maksua pilostuaval, katshoen sih äijängö kubometrua leikattih hänel prikrepitut zvenat. Pilostuaval tulou yhtel aigoi zvenoinke.

2. Djatkuvas metshäh kävymizes, sikse, shtobi provierie i kohendua pilat, muga i konkretnois avuttamizes metshyruadajal lutshkovoloin piloin osvoimizes, hyvien primieroin opastumizes, hänen zvenoin djoga päiväizes normien täyttämizes, maksua pilostuaval 25—50 protsentah sah hänen keskimieräizes päivän palkas min häi suau piloin hivondas punktal.

3. Levittiä pilostuavoil Narkomlesan prikuazas 14/VII—36 sanotut uslooviet mit koskou pilostuavoin premiruimizes kvuartaljnoin pluanan ylittämizes.

Pilostuavat pidäy valita parahis metshyruadajis, kuduat osvoittih lutshkovoi pila i enzi otsheredis ruadais: udarnikois i stahanovtsois.

Se oopittu, parahien pilostuavoin kursoil työndämizes meijän Lespromtrestan Ljubytinskois lespromhoozas pidäy shirittiä itshen sikse, kui djälgimäizet opastuttih tundemah ei vai hyvät lutshkovoin piloin hivojat no i hyvät pilostuavat.

Sikse shtobi suaha pilostuavat sih, shto jesli vai pilostuavat vastatah omas ruavos meijän punktoin rukovodiiteljoin ies, siit i kohentu piloin azettamizen i hivondan dielo ylen äijäl i se eistäy ruavon.

Minä omal puolel predlagaitshen azettua nengoine porjatku pilostua... i pilan palkan maksamizes:

Kiändi venjankielespäi karjalankieleh *D. Jakovlev.*

Olen niin iloinen kun saan

osallistua sosialismin rakentamiseen

— Vaikka meillä Sovetti-Karjalassa ollessa on aina ollut hyvä toimeentulo ja huoleton elämä, niin sittenkin on kulunut vuosi ollut vieläkin parempi — kertoo Sorokan sahan N:o 2 työläinen tov. *Tauno Jaakkonen*. — En ole koskaan ottanut mitään vastaan niin hyvinvoivana ja varakkaana kuin nyt otin.

Suomessa työskentelin metsä- ja uittotöissä. Työansiot olivat niin niukat, että meillä oli tapana sanoakin, että kunhan saisi edes leipää. Usein oli työttömänä ja silloin ei ollut leipääkään.

Sovhoosissa työskentelin melioratiivija sekatöissä ja vaimoni työskentelee navetassa. Kesällä minun palkkani 450—500 rpl. kuukaudessa. Kesällä ojankaivussa ansaitsin keskimäärin päivässä 24 ja parhaina päivinä 27 ruplaa ja silloin kohosi kuukausipalkkamme aina 750 rupl:n saakka.

Suomessa ei minulla ollut koskaan rahaa, mutta täällä minulla on aina.

Lapsia meillä on vasta yksi, jota hoidetaan sovhoosin lastentarhassa, joten molemmat saamme vapaasti käydä työssä.

Olen niin iloinen, kun saan osallistua sosialismin rakentamiseen, vapaana fasistisesta vainosta.

Asuntokin minulla on lämmin, valoisa ja siisti. Kapitalisti-Suomessa en voinut ajatellakaan niin mukavasta asunnosta. Siellä meillä oli edessä vain työttömyys ja puute ja kurjuus.

Sovhoosissa meillä on oma kauppa, josta saamme ostaa tavaraa. Ruokala meillä on myöskin saatavana. Radiosta saamme kuunnella musiikkia ja uutisia ja kaikkea. Myöskin klubilla on radio ja klubi meillä on hyvä. Siellä saamme elokuvia ja esitystä iltaisin kiinnittäviä kuulemme.

P. M.

Kulttuuriprikaadi metsätyöpunkteilla

Näinä päivinä palasi Petroskoihin erikoinen kulttuuriprikaadi, joka on käynyt Aunuksen ja Vieljärven rajonien metsätyöpunkteilla. Prikaadiin kuului yksi lääkäri, Karellesin teknikko, radioteknikko, välskäri, kaksi parturia ja valokuvaaja. Prikaadi on käynyt kuudessa metsätyöpunktissa, joissa on keskustellu päivän tapahtumista, stalinilaisesta Konstitutsiosta, Espanjan kansalaissodasta, kirjailija Ostrovskista ym. Karellesin teknikko *Voronov* käsitteli metsätyöläisten kanssa työntuottavaisuuden ja teknillisen opiskelun kysymyksiä. Lääkäri *Beranova* antoi apua 113 sairaalle, tarkasti 16 metsätyöläistä ja pani 7 sanitaarikeskusteluja.

Prikaadilla oli mukanaan patefooni ja runsas kokoelma levyjä.

Metsätyöläiset ottivat prikaadin lämpimästi vastaan ja pyysivät käymään useammin punkteilla.

Viisitoista vuotta banditismin murskaamisesta Karjalassa

Kuvassa: Sankarillinen hiihtojoukko matkalla Kiimasjärvelle.
(Piirt. A Koski.)

Koko sovettivallan olemassaolon ajan on Suomen porvaristo pyrkinyt aktiivisesti anastamaan sovettialueita. Tässä se on saanut tukea kansainvälisen imperialismin taholta. Vuosina 1918—1920 järjestettiin Suomesta useita rosvoretkiä Karjalaan sekä Suomenlahden ja Laatokan väliselle kannakselle. Puna-armeijan taholta annettiin Suomen lahtarijoukoille murskaava isku toisensa jälkeen ja puhdistettiin sovettialue lahtarijoukoista.

Tästä huolimatta ei Suomen porvaristo ja sen ulkomaalaiset avustajat luopuneet yrityksistään anastaa sovettialueita.

Kun kesällä 1920 perustettiin Karjalan Työkansan Kommuuni ja Karjalan työtätekevät yksimielisesti tervehtivät sen perustamista, ryhtyen lujassa liitossa muiden sovettitasavaltain kanssa rakentamaan uutta, valoisampaa tulevaisuutta, niin tämä nostatti Suomen porvariston sovettivastaisen vihan kukkuroilleen, sillä heidän anastuspyyteilleen oli annettu entistä tuntuvampi isku. Suomen valtaluokat ryhtyivät kiireellisesti valmistamaan uutta sovettivastaista hyökkäystä Karjalaan, tarkoituksella anastaa se itselleen.

Tätä Suomen porvariston valmistamaa rosvoretkeä tuki ja rahasti kansainvälinen imperialismi, joka parhaillaan suunnitteli ja järjesteli erilaisia bandiittilaumoja ja vastavallankumouksellisia esiintymisiä sovettivallan alueella (hyökkäykset Kaukaisessa Idässä jne.).

Lahtarit käyttivät hyväkseen sattunutta huonoa satovuotta ja Volganseutujen kadon vuoksi syntynyttä kireää elintarvetilannetta, nostattaakseen väestön tyytymättömyyttä sovettivaltaa vastaan. Tässä heitä aktiivisesti avustivat kulakit ja jo aikaisemmin Suomeen vetäytyneet karjalaiset vastavallankumoukselliset ainekset.

Lokakuun alussa v. 1921 kulki Repolan kohdalta rajan yli aseistettu lahtarijoukko, jonka jälkeen ylitti rajan eri kohdissa lahtarijoukko toisensa jälkeen. Useissa kylissä onnistui lahtarien saada valta käsiinsä. Valtaamillaan alueilla lahtarit murhasivat mitä petomaisimmin kommunisteja, sovettivallan työntekijöitä, opettajia ja paikallisia asukkaita. Lahtarit harjoittivat väestön keskuudessa mitä verisintä terroria, ryöstöjä ja pakko-ottoja.

Lahtarit onnistuivat aluksi tunkeutumaan Karjalan sisäosiinkin, sillä liikkuen suksilla niiden eteneminen tapahtui nopeasti sellaisten seutujen kautta, joissa ei ollut aseistettuja joukkoja tai joissa ne muodostuivat yksinomaan heikosti aseistetuista paikallisista kommunisteista, sovettityöntekijöistä ja talonpojista.

Rajavartiosto Karjalassa oli bandiittien toiminnan alkaessa myöskin hyvin harvalukuinen sekä oli siinä parhaillaan käynnissä miehistön vuoronmukainen vaihto, joten joukot eivät olleet täysin taistelukuntoisia.

Näistä tekijöistä johtui, että lahtareilla olikin aluksi menestystä.

Nopeasti kuitenkin järjestettiin voimat vastahyökkäykseen. Rintamalle tuotiin Puna-armeijan säännöllisiä joukko-osastoja. Karjalan alueella toimivien Puna-armeijan joukkojen komentajaksi nimitettiin toveri Sedjakin.

Tasavallan vallankumouksellinen sotilasneuvosto asetti seuraavan tehtävän: On mahdollisimman nopeasti suljettava Suomen raja, eristettävä vihollinen rajasta ja hävitettävä vihollisen joukot.

Tämän tehtävän suorittamiseksi järjestettiin kolme taktillisesti itsenäistä hyökkäyskolonnaa, joista yhden piti edetä rajalle pohjoisesta. Toinen hyökkäsi etelästä ja lännestä hyökkäsi vielä yksi kolonna.

26 päivänä joulukuuta antoi alueen sotavoimien päällikkö käskyn, jossa määrättiin yleisen tehtävän ensimmäiseksi suoritukseksi vihollisen likvidoiminen Porajärveltä, Rukajärveltä ja Kokkosalmelta.

Kolmas kolonna eteni 27:ttä päivää vasten yöllä Porajärvelle. Se joutui vihollisen kanssa yhteentörmäykseen sangen vaikeassa tilanteessa. Lunta oli vyötäröihin saakka, joten joukkojen levittäytyminen ja eteneminen oli vaikeata. Vihollinen lähetti suksipartioita kolonnan selkäpuolelle hyökkäämään reservin ja kuormaston kimppuun. Joukkomme etenivät yli järven jään vihollisen varustettujen asemien lähelle, mutta voimat eivät enää riittäneet ratkaisevaan rynnäkköön. Pimeän tullen oli vetäydyttävä takaisin Soutojärvelle.

Neljäs kolonna eteni jouluk. 29 päivänä Porajärvelle hyökäten Valasman rautaruukin kautta. Osa joukoista lähetettiin Kostamuksen suunnalle, mikä sijaitsee 2 km länteen Suomeen johtavalla tiellä. Kun vihollinen huomasi nämä liikkeet, ei se käynyt taisteluun, vaan perääntyi, osa vetäytyi metsätietä Suomen rajalle ja osa Repolan tietä pohjoiseen.

Nyt 3. ja 4. kolonna yhtyivät ja tämä eteläinen kolonna sai tehtävän: sulkea Suomen raja Porajärveltä Repolan kautta Roukkulaan saakka ja likvidoida tältä suunnalta lahtarijoukot.

Eteläinen kolonna jatkoi etenemistä valloittaen taistelulla tammik. 10 päivänä Suoverkan ja 12 päivänä Lentieran kylän. Näissä kylissä yritti vihollinen tehdä sitkeätä vastarintaa. mutta oli sen peräännyttävä Suomeen, poltettuaan Suoverkan kylän.

Miehitettyihin rajakyliin jätettiin pienehköjä osastoja garnisooniksi.

Samaan aikaan eteni suksijoukko Maaselän asemalta — kohti Kiimasjärveä sekä pohjoinen kolonna Louhen asemalta — Kokkosalmelle.

Banditismin likvideeraus oli alkanut joukkomittaisena Puna-armeijan osastojen toimintana.

Kuvassa: Suksiretkeläiset nousemassa Maaselän harjanteen yli.
(Piirt. L. A.)

Kädet poikki fasistisilta merirosvoilta

Kolvasjärven kolhoosnikat (Repolan rajoni), rakennustyöläiset ja toimitsijat käsittelivät miitingissään espanjalaisten fasistimerirosvojen inhoittavaa tekoa, "Komsomolin" hukuttamista.

Kokouksessa vanha aktiivinen kolhoosnikka *Fedot Jermolajev* sanoi: "Kun fasistirosvot hukuttivat yhden laivamme, me rakennamme kymmeniä yhden tilalle".

Nuorisoliittolainen ja kolhoosnikka, stahanovilainen *V. Lukin* puhui: "Tämä ei ole ensimmäinen provokatorinen teko, jo monesti ennen ovat he pidättäneet syyttömiä ja rauhallisia sovettikauppalaivojamme.

Minä toivon, että me luovutamme yhden päiväpalkan uusien kymmenien sovettikauppalaivojemme rakennusrahastoon".

Vanhus, 64-vuotias kolhoosnikkanainen *A. Romanova* sanoi: "Olemme sitä mieltä, että annamme iskun fasistien veriteoille ja yhdymme sosialistisen isänmaamme työtätekevien yhteiseen ääneen, annamme yhden päiväpalkan uusien laivojen rakennusrahastoon, yhden hukutetun tilalle rakennamme kymmenen uutta laivaa".

Miitinki yksimielisesti lausuu syvän suuttumuksensa fasistien — merirosvojen ennenkuulumattomalle katalalle teolle seuraavilla sanoilla:

Me Kolvasjärven kolhoosnikat, rakennustyöläiset ja toimitsijat kokoontuneina 51-henkisenä joukkona miitinkiin espanjalaisten fasistimerirosvojen roistontekojen, sovettihöyrylaiva "Komsomolin" hukuttamisen johdosta, yhdymme täydellisesti sosialistisen isänmaamme työtätekevien protestiin ja pyydämme sosialistisen isänmaamme hallitusta tekemään pikaisen lopun fasististen merirosvojen konnantöistä — katkaisemaan kädet fasistisilta merirosvoilta, jotka rikkovat kansainvälisiä meriliikennesääntöjä, provosoiden uutta imperialistista sotaa — sotaa kaikkien sorrettujen ja riistettyjen isänmaata — Sovettiliittoamme vastaan.

Tervehdimme isänmaamme työtätekevien alotetta viiden panssarilaivan ja kymmenen höyrylaivan rakentamisesta "Komsomolin" tilalle, vastaukseksi fasististen merirosvojen provokatsioille, luovutamme yhden päiväpalkan ja panemme toimeen vapaaehtoisen keräyksen laivojen rakennusrahastoon.

Samalla vakuutamme puolueellemme ja sovetti-isänmaamme hallitukselle, että jos fasistiset merirosvot uskaltavat häiritä meidän isänmaamme rauhallista, hauskan ja yltäkylläisen elämämme rakennustyötä, olemme valmiit astumaan hallituksemme ensimmäisestä kutsusta puolustamaan sosialistista isänmaatamme — valmiit uhraamaan henkemme sosialistisen isänmaamme puolesta.

Alas fasistiset merirosvot!

Eläköön sosialistinen Sovetti-isänmaamme!

Eläköön NKP(b) ja kansojen suuri opettaja ja johtaja toveri *Stalin!*

Kokouksen puhemiehistö.

Olemme joka hetki valmiit puolustamaan synnyinmaatamme

Syvällä vihalla olemme ottaneet vastaan tiedon fasististen sodanlietsojain ja merirosvojen konnanteosta Gibraltarilla, jossa he polttivat ja upottivat sovettikauppalaivan "Komsomol".

Me vakuutamme puolueelle ja hallitukselle, että yhdessä suuren sovettikansan kanssa olemme joka hetki valmiita puolueemme ja hallituksemme ensi kutsusta astumaan rintamaan kalliin sovettimaamme puolustukseen. Tulemme lujittamaan maamme puolustuskuntoisuutta voimistuttamalla Osoaviahimin työtä. Kohottakaamme luokkavalppauttamme entistä korkeammalle.

Mahtavan ja voittamattoman taistelulaivastomme puolesta, joka kykenee suojelemaan kauppalaivojemme ja sovettimerimiestemme koskemattomuuden kaikilla merillä, missä tahansa he purjehtivatkin. Tätä tarkoitusta varten me luovutamme yhden päiväpalkkamme.

Karjalan valtion kansallisen teatterin henkilökunta.

Rakennamme uusia sotalaivoja

RUKAJÄRVI, (Karel-TASS). **Rajonin kolhooseissa, virastoissa ja tuotantolaitoksissa on ollut lukuisia miitinkejä sen johdosta, että Espanjan fasistit ovat upottaneet höyrylaiva "Komsomolin". Suurella kiihtymyksellä ja vihalla puhuivat työtätekevät tästä tapauksesta.**

Tähän fasistien iljettävään tekoon rajonin työtätekevät ovat päättäneet vastata varojen keräyksellä Sovettiliiton sotalaivaston mahdin entistä enemmän lujittamiseksi.

150.000 lentäjän puolesta

Sorokan sahan N:o 2 nuoriso ja kaikki työtätekevät tulisesti tervehtivät menzhinskiläisten aloitetta valmentaa tuotannosta irroittamatta meidän sosialistiselle isänmaallemme 150.000 lentäjää.

Menzhinskiläisten mainion alotteen johdosta me otamme itsellemme seuraavan sitoumuksen:

Järjestää sahan yhteyteen planeristien klubi ja kaksi planeria. Valmentaa ensimmäisen luokan planeristeja 40 henkilöä ja toisen luokan planeristeja 10 henkilöä. Valmentaa yksi planeristi-instruktori, ja järjestää sahalle planeristien piiri.

Sahan N:o 2 tirehtööri *Lihov.*
Puoluekomitean sihteerin sij. *Klinov.*
Tehdaskomitean puheenjohtaja *Pjatovskij.*
NLKNL:n komitean sihteeri *Brusnitsin.*

Legendaarisen Kiimasjärven retken alkamisen 15-vuotispäivä

Retken komentajan toveri TOIVO ANTIKAISEN muistelmista

Tammikuun 4—5 päivän välisenä yönä v. 1922 sai Leningradissa oleva Kansainvälinen sotakoulu määräyksen muodostaa suksipataljoonan ja käskyn lähteä rintamalle. Tammikuun 5 p:nä klo 4 ip. lähti suksijoukko, jonka vahvuus oli 170 miestä, marssimaan Lokakuun asemalle. Asemalla toimitti joukkomme tarkastuksen tasavallan aseellisten voimien ylipäällikkö Kamenev. Sijoittauduttiin vaunuihin ja puolen yön aikana matkattiin erikoisjunalla Petroskoihin. Sinne saavuttiin aamulla. Asemalla tarkasti suksijoukkomme Karjalan piirin sotajoukkojen komentaja tov. Sedjakin.

Toimintaa varten rintamalla annettiin seuraava:

Hyökkäyskäsky

6 p:nä tammikuuta 1922 klo 12.

Kartta: 10 virstaa = tuuma.

Kenttäesikunta.

Saatuanne tämän, käsken teidät, saavuttuanne Maaselän asemalle suorittamaan hyökkäysretken Repolaan. Tehtävä: hajoittaa kaikki matkalla vastaan tulevat rosvolaumat, pidättää tutkimista varten yksi joukkueista, ja jos saatte selville jonkunlaiset valkoisten valtaelimet, likvidoikaa sellaiset. Jos retki Repolaan tulee suoritettua onnistuneesti, niin pysähtymättä sinne on suoritettava samallainen retki Kiimasjärvelle ja sieltä suuntauduttava alueelle Tiksa-Antilla, yhtyäksenne 88. rykmenttiin.

Siinä tapauksessa, että retki Repolaan jostain syystä ei onnistu, älköön se häiritkö, vaan mentäköön sieltä, kiertämällä Repola, Kiimasjärvelle. Sieltä liikuttava Tiksan kautta Rukajärvelle yhtyäksenne 88. rykmenttiin. Esikunnan on ensimmäisessä tapauksessa asetuttava Honkaniemelle, sen jälkeen kun suksijoukko siirtyy Repolasta Kiimasjärvelle, on esikunnan siirryttävä Rukajärvelle. Yhteyttä minun kanssani on pidettävä Honkaniemestä lentävän postin avulla Paadenen kautta.

Vihollisen voimista Repolassa ja Kiimasjärvellä ei ole tarkkoja tietoja. Sen esikunnan otaksutaan olevan siellä. Jos tavataan pienempiä varastoja, on sellaiset hävitettävä. Suuria varastoja, joita vihollinen ei ehdi kuljettamaan pois meidän joukkojemme saapumiseen mennessä, ei ole hävitettävä. Retken kulusta tiedoitettava joka päivä kaikin mahdollisin keinoin. Tiedonannoissa tiedoitettava väestöstä, taistelutoimista, liikehtimisestä, vihollisesta ja vaikutuksesta, minkä retki aiheuttaa.

Karjalan alueen ylipäällikkö: SEDJAKIN.

Tilanne rintamalla oli tällöin seuraava:

Punaisten joukkojen eteläinen ryhmä oli Porajärveltä lyönyt valkoiset Suomeen. Eteläinen ryhmä eteni pitkin rajaa pohjoiseen. Läntinen ryhmä toimi Rukajärven piirissä käyden taisteluja Tiksan suunnalla. Pohjoinen ryhmä, tukikohtanaan Kiestinki, kävi taistelua Kokkosalmen kylästä.

Petroskoista matkattiin junalla 6 p:nä ja Maaselän asemalle saavuttiin 7 p:n aamuyöstä. Siitä käytiin suksille ja joukkomme lähti liikkeelle iltapäivällä. Määränä Listepohjan, Maaselän ja Jouhivaaran kylien kautta Paadene, johon saavuttiin 8 p:n iltana.

Vuorokaudessa kuljettiin tämä ensimmäinen taival n. 65 kilometriä. Se muodostui hiihtomarssiharjoitukseksi, sillä kuluneen talven aikana ei koululla oltu pidetty varsinaisia hiihtoharjoituksia. Niinpä suoritettiin Seesjärven jäällä levittäytymis- ja hyökkäysharjoituksia.

Paadenesta lähdettiin liikkeelle 9 p:nä klo 2 ip. suuntana Särkijärven ja Laserovin kylien kautta Honkaniemeen, johon saavuimme 10 päivän illalla.

Honkaniemestä eteenpäin ei ollut minkäänlaista tietä. Kuormasto, jossa osa varusteita oli kuljetettu, oli nyt jätettävä kylään. Aseistus, varusteet ja kuuden päivän muona oli kaikki otettava selkään. Kuormitusta jokaista kurssilaista kohti tuli noin 16 kg.

Honkaniemessä toimitettiin suksijoukkomme uudelleen järjestäminen. Sairastuneet ja hiihtoon heikot jätettiin Honkaniemen kylään. Ne sieltä yhtyivät jo Paadeneeseen jätettyihin heikkoihin hiihtäjiin. Eteenpäin lähtevä joukko käsitti 122 kurssilaista ja 14 komentajaa. Aseistuksena: hiihtomiehillä kivääri ja 200 patruunaa. Konekiväärikomppaniassa: 9 kevyttä konekivääriä ja jokaista kohti 600 patruunaa. Kullakin oli 1 tai 2 käsigranaattia.

Suksijoukon päällikkönä oli T. Antikainen. Adjutantti S. Susi; 1 komppanian komentaja J. Heikkonen.

Honkaniemen kylästä lähti suksijoukkomme 11 p:nä, puolen päivän aikaan, täydessä taistelujärjestyksessä. Tiedustelu liikkui noin kahden tunnin etumatkalla kolonnan edellä.

Ensimmäinen kohtaus valkoisten kanssa tapahtui kalasaunoilla, 15 km. itään Pieningästä, jossa tiedustelu kaappasi 4 valkoisten tiedustelijaa. Kuulustelussa he ilmoittivat Pieningän kylässä olevan vartioston, jonka vahvuus on 11 miestä. Pidettiin lyhyt levähdys. 2:n komppania sai tehtäväkseen kaapata tämän vartion. Yhtään miestä niistä ei saanut päästää karkuun. Komppania valtasi 12 p:n aamuvarhain lyhyen laukaustenvaihdon jälkeen Pieningän kylän. Vangiksi otettiin 9 karjalaista ja suomalainen jääkäriväägeli. Kahakassa kaatui vartioston päällikkönä ollut vänrikki. Saaliina: 11 kivääriä, mauseri, 10.000 patruunaa ja hevonen.

Tietön taival Honkaniemestä Pieninkään oli raskas liikkua. Maastossa toinen toistaan seuraavia suuria nousuja ja laskuja. Matkalla uupui viisi kurssilaista. Osottautui myös, että 9 konekivääriä olivat liian raskaita mukana kuljetettaviksi. Uupuneitten kurssilaisten mukana lähetettiin takaisin 2 konekivääriä. Pieningässä pidettiin vuorokauden lepo.

* * *

Näin oli alkanut retki, joka vaikutti käänteentekevästi banditismin murskaamiseksi koko Karjalassa.

Kiimasjärvi vallattiin tammik. 20 päivänä. Siitä tulemme kertomaan erikseen.

Ennen lauloimme pakosta veronkiskureille

nyt ilosta omillemme

Ennen vallankumousta Karjala oli hyvin takapajuinen maa. Kulttuurielämästä ei ole paljon puhuttavaa paitsi kirkko ja venäläistytetty tsaarin koulu, jossa karjalaisen talonpojan lapsen päähän keppikurin avulla päntättiin uskollisuutta ja kuuliaisuutta tsaaria, jumalaa ja rikkaita kohtaan.

Kansan viljelemä kulttuuri, kuten Kalevalan laulut muinaisilta ajoilta, olivat venäläisen kirkon taholta tuomittu melkein pakanallisiksi. Hyvin kurjaa oli itse väestönkin elämä, varsinkin köyhemmän osan. Talonpoikaa painoi kulakin sorto, verot ja halla. Elämä oli kaikkea muuta kuin kaunista ja tämän perusteella voimme päätellä minkälaista oli siihen aikaan vanhusten elämä varsinkin huollottomien, joitten täytyi keppi kädessä kulkea kylästä kylään kerjuupussin kanssa.

Kuvaavana esimerkkinä tästä voimme mainita esim. sokean runonlaulajan **Arhippa Perttusen** (Latvajärveltä) jonka vanhuudestaan huolimatta täytyi hankkia elatuksensa kerjäämällä.

Suomen kirjallisuusseurakaan ei korvannut edes niistä palveluksista, joita hän teki Kalevalan laulujen tunnetuksi tekemiseksi laulamalla niitä Elias Lönnrotille ja muille runojen kerääjille.

Niin oli ennen. Mutta Lokakuun vallankumous antoi karjalaisellekin talonpojalle mahdollisuuden uuteen valoisaan elämään.

Kun Karjalasta oli lyöty tänne hyökänneet Suomen valkobandiitit ja rauha palautettiin maahan alkoi karjalaiselle talonpojalle kokonaan uusi elämä.

Taloudellisen hyvinvoinnin kohotessa, kohosi myös kulttuurielämä. Perustettiin kouluja, klubeja. Työnsä ohella kolhoosnikka opiskelee ja hänen lapsensa käyvät koulua uusissa sovettikouluissa.

Myöskin vanhusten huoltoon alettiin kiinnittää erikoista huomiota. Niinpä esim. Kalevalan rajonin Pirttilahden kylään perustettiin vanhojen koti. Täällä saavat täydellisen hoidon kaikki rajonin vanhukset, joilla ei ole sukulaisia, tai muuten ovat kykenemättömiä itsenäiseen elämään.

Ja tästä laitoksesta aiommekin, toverit, teille muutaman sanan kertoa. Vanhojen koti sijaitsee entisen kulakin talossa.

Nyt tämä komea monihuoneinen, uudestaan kuntoon laitettu talo on vanhusten turvapaikkana, vanhusten, joista useat itse ovat ennen olleet kulakkien riiston alaisena.

Erikoista mikä pistää silmään mentyäsi sisälle, on erinomainen puhtaus, järjestys, aistikkuus huoneissa ja näitten huoneitten asujamien iloisuus.

Heillä on omat ruokailu-, makuu- ja työhuoneensa, joissa viettävät vanhuutensa päiviä. Heille on järjestetty kunkin voimain mukaista työtä ja ilolla he tätä työtä suorittavatkin.

He avustavat arttelia, metsätyöläisiä ja eri järjestöjä neulomalla sukkia, kintaita, paitoja tai tekevät muita käsitöitä. Kesällä he kalastavat, keräävät marjoja ja sieniä ja voimakkaammat käyvät heinäniityilläkin auttamassa haravoinnissa. Ja vaikka he ovatkin vanhoja niin silti he ovat iloisia. Työnaikana kaikuu laulut esi-isien urotöistä ja laulut nykyisestä onnellisesta elämästä.

Heille on järjestetty myös kulttuuripalvelus. Muutamat opettelevat lukemaan. Iltaisin luetaan lehtiä ja keskustellaan luetun johdosta. Muutamat ottavat osaa kylänkin kulttuurielämään esittäen iltamissa lauluja, tarinoita. Esim. runolaulaja **Maria Remsu,** yksi talon asukkaista osallistuu ohjelman suoritukseen Vuokkiniemellä, Uhtualla, on käynyt useampia kertoja Petroskoissa ja jopa Moskovassakin.

Hän laulaa esi-isiltä perittyjä Kalevalan lauluja ja sepittää itse uusia lauluja uudesta elämästä, kolhoosista ja omasta elämästään (esim. matka Moskovaan).

Hän sanoo:

"Ennen kävivät suomalaiset kärkkymässä näitä lauluja ja antoivat siitä hyvästä muutamia markkoja armopaloina. Nyt meille on turvattu tällainen onnellinen elämä ja me emme ole Suomen herrojen hätävarassa".

Edelleen hän kertoo:

"Kun ennen käveli täällä veronkerääjiä, niin pakoittivat he soutelemaan heitä kylästä kylään pitkin Kuittijärven rantoja, oli sää minkälainen tahansa. Tämän lisäksi täytyi heitä huvittaa lauluilla. Itse istuivat keskellä venettä, joivat viinaa ja uhkailivat soutajia."

Tällaisia kokemuksia on kaikilla näillä vanhoilla. Nyt he elämänsä illalla ovat saavuttaneet onnen, josta ennen eivät voineet aavistaakaan.

Heidän terveyttään valvoo lääkäri. He ihastuksella puhuvat uudesta vallasta, joka turvaa heille tällaisen elämän.

Kas tässä on yksi osoitus siitä mitä meille antaa oma, rakas Sovettimaamme. Tässä on yksi osoitus siitä, mitä meille on antanut stalinilainen Konstitutsio ja tällaisia osoituksia ei ole yksi, niitä on satoja, tuhansia, niitä on kaikkialla maassamme.

Kapitalistisissa maissa vanhuksilla on edessä ainoastaan suru, turvattomuus ja monessa tapauksessa nälkäkuolema. Kas mitä antaa kansalaisilleen porvarillinen "demokraattinen" valtio ja konstitutsio. Jo tällä pienellä esimerkillä voimme esittää eron meillä ja heillä.

Suomen kapitalistit sanovat, että Karjalassa ei ole kulttuuria, Kalevala mukamas on heidän, kantele on heidän, fyyskulttuuri on heidän, yleensä koko Karjalan kansan kulttuuri muka olisi heiltä lainattua. Mutta me sanomme tähän tov. Irklisin sanoilla, että mitään ei ole heidän, vaan kaikki on meidän. Tämän todistavat ne mainitut vanhojen kodissa aikansa viettäjät ja muut Karjalan vanhukset, jotka tänäkin päivänä laulavat esi-isiltä perittyjä taideluomuksia — Kalevalan lauluja.

Karmujev ja Rugojev.

VIIME TIEDOT

Meksikon hallituksen ilmoitus

WASHINGTON, 4 tammik. (TASS). Virkaatekevä valtiosihteeri (Yhdysvaltojen ulkoministeri) Moore on ilmoittanut sanomalehtien edustajille, että Meksikko ei ole suostunut amerikalaisten lentokoneiden lähettämiseen Meksikosta Espanjaan. Tammikuun 2 päivänä Meksikon hallitus esitti Yhdysvaltojen lähetystölle seuraavan tiedoituksen:

''Meksikon hallitus on lähettänyt Espanjan hallitukselle omassa maassaan valmistettuja sotatarpeita. Mutta mitä tulee ulkomailla valmistettuihin sotatarpeisiin, niin Meksikon hallitus on aina pitänyt ja pitää mahdottomana esiintyä välittäjänä, jos tästä ei ole samaa mieltä vastaavan maan hallitus. Tämän mukaisesti Meksikon viranomaiset eivät salli niiden lentokoneiden tai muiden sotatarpeiden lähettämistä, joita saapuu Yhdysvalloista, ei edes siinä tapauksessa, vaikka nämä materiaalit olisivat yhtymien tai yksityisten henkilöiden ostamia.''

Näin ollen Meksikko, varmaankin Yhdysvaltojen diplomaattisesta painostuksesta, on pakoitettu kieltämään amerikalaisten lentokoneiden lähettämisen Meksikon kautta.

NEW YORK, 4 tammik. (TASS). Kuten United Press tiedoittaa, Meksikon viranomaiset saattoivat Veracrusissa Espanjan hallituksen laivan ''Motormar'' kapteenin tietoon, että amerikalaisten lentokoneiden ja kaikenlaisten muiden sotatarpeiden lastaus, jotka on tuotu Meksikon ulkopuolelta, kielletään. Aikaisempien tietojen mukaan ''Motormar'' laivan piti saada Meksikosta 13 lentokonetta, jotka joku aika sitten lähetettiin Yhdysvalloista.

Ilmataistelu Bilbaon yllä

BILBAO, 5 tammik. (TASS). Tammikuun 4 päivänä kapinallisten 4 pomminheittäjäkonetta ja 16 hävittäjälentokonetta ilmestyi Bilbaon ylle. Mutta kapinallisia vastaan ilmaan kohonneet 8 hallituksen lentokonetta häiritsivät kapinallisten suunnitelmia. 1.500 metrin korkeudessa tapahtui ilmataistelu, jonka aikana kapinalliset menettivät yhden kolmimoottorisen pommittajalentokoneen ja kaksi hävittäjälentokonetta. Kapinallisten lentokoneet tasavaltalaisten tarkan ammunnan tuloksena syttyivät palamaan ja palaen putosivat maahan. Kansa tervehti tasavaltalaisia lentäjiä tervehdysten myrskyllä.

Kategoorinen varoitus kenraali Francolle

LONTOO, 5 tammik. (TASS). Lomalla oleva ulkoministeri Eden palasi eilen illalla Lontooseen sen johdosta, että Espanjan tilanteesta johtuvat kysymykset tulevat entistä vakavammiksi. Auktoriteettisissa piireissä osoitetaan, että kenraali Francolle Hendeissa olevan Englannin lähettilään kautta esitetty protesti, sekä myöskin Cadiksessa olevien kapinallisten komennuskunnalle esitetty protesti (englantilaisten laivojen ampumista vastaan) on esitetty kategoorisena varoituksena siitä, että Englanti tulee puolustamaan Englannin laivaliikennettä.

''Daily Telegraph'' kirjoittaa, että Englannin hallitus haluaa sitä, että tämän varoituksen ymmärtäisi jokainen sellainen ulkoinen valtio, joka aikoo solmia liiton Espanjan kumman taistelevan puolen kanssa tahansa.

Osoittaen, että Lontoossa suhtaudutaan kielteisesti neljän tuhannen italialaisen ''vapaaehtoisen'' tuomiseen Cadikseen, lehti kirjoittaa, että Italian ja Saksan jokainen yritys tulkita englantilais-italialaista sopimusta väärin ja tulkita sitä Englannin poikkeamisena neutraliteetista tullaan torjumaan.

Kuvassa: Hallitusjoukkojen espanjan- ja ranskankielisiä rintamalehtiä. (Sojuzfoto)

ULKOMAILTA

Madridin puolustuskomitean tiedonanto

Paris, 5 tammik. (TASS). Kuten tietotoimisto Havas tiedoittaa, Madridin puolustuskomitea tammikuun 4 päivänä julkaisemassaan tiedonannossa korostaa sitä, että tasavaltalaiset sotajoukot ovat lyöneet takaisin Madridin rintamalla kapinallisten tekemän vakavan hyökkäyksen.

Tiedonannossa osoitetaan, että tammikuun 3 päivänä kapinallisten hyökkäys Baodilo del Montessa oli erikoisen raivokas. Tasavaltalaiset joukko-osastot osoittivat tarmokasta vastarintaa. Aamulla käydyssä ilmataistelussa pudotettiin viisi kapinallisten lentokonetta, niiden joukossa yksi "Fiat" ja yksi "Junkers".

Lontoo, 4 tammik. (TASS). Tänään Madridin puolustuskomitea tiedoittaa että kapinalliset suorittivat eilen lentokoneiden ja tankkien tukemina hyökkäyksen Madridin rintamalla. Tähän hyökkäykseen osallistui suuria saksalaisia sotavoimia ja marokkolaisia joukko-osastoja. Kaikkialla kapinalliset lyötiin takaisin, niiden kärsiessä suurta mieshukkaa. Kolme kapinallisten lentokonetta on pudotettu. Tänä aamuna kapinallisten lentokoneet jälleen pommittivat Madridin keskikaupunginosaa.

Kuvassa Madridin eräs katu pommituksen jälkeen. (Sojuzfoto)

10.000 italialaista lähetetty Espanjaan kahden viikon aikana

Lontoo, 5 tammik. (TASS). Reuterin tiedoituksen mukaan Englannin hallituksella on tietoja siitä, että vuoden 1936 joulukuun viimeisinä päivinä Cadikseen saapui noin 6.600 italialaista "vapaaehtoista". Kahden viimeisen viikon aikana Espanjaan on saapunut 10.000 italialaista "vapaaehtoista.

20.000 saksalaista sotilasta Espanjassa

Paris, 4 tammik. (TASS). "Oeuvren" sanojen mukaan Espanjassa on kenraali Francon armeijassa tällä hetkellä noin 20.000 saksalaista sotilasta. Taisteluihin toistaiseksi osallistuu ainoastaan pieni osa Espanjaan lähetetyistä saksalaisista sotajoukoista.

Lisää italialaisia sotajoukkoja Espanjaan

Lontoo, 4 tammik. (TASS). Tietotoimisto Reuter tiedoittaa: "Englannin hallituksen tietojen mukaan tammikuun 1 päivänä laskettiin Cadizissa maihin 4.000 italialaista".

Määräys kaikkien laivojen pidättämisestä

Lontoo, 4 tammik. (TASS). Central News tietotoimiston tietojen mukaan Espanjan kapinallisten radioasema (Espanjan Marokko) on antanut kapinallisten sotalaivoille määräyksen avata tulen jokaista laivaa vastaan, joka kieltäytyy pysähtymästä, ja tarkastamaan se. Kaikki laivat on huolellisesti tarkastettava ja vietävä Seutaan, jos havaitaan, että niiden lasti on tarkoitettu Espanjan tasavaltalaiselle hallitukselle.

Edelleen tietotoimisto sanoo, että neljän viimeisen päivän aikana Seutaan on tuotu 7 kauppalaivaa, jotka todennäköisesti kuuluvat Espanjan hallitukselle.

Lodzin räätälien lakko

Varsova, 5 tammik. (TASS). "Dzenny popularny" lehden tiedoituksen mukaan Lodzin niiden suurten yhtymien räätälit, jotka exporteeraavat vaatteita ulkomaille, saatuaan tietää, että yhtymät täyttävät tällä hetkellä Espanjan kapinallisten tilauksia, lopettivat työnsä. Tämän yhteydessä järjestetyssä miitingissä räätälit julistivat lakon protestiksi fasististen kapinallisten avustamista vastaan.

Pohjoisten lespromhoosien työntekijäin neuvottelu

KEMI, 5 (Karel-TASS). Tammikuun 4 päivänä avattiin Kemissä neljän pohjoisen lespromhoosin tirehtöörin neuvottelu. Neuvotteluun osallistui mm. puutavarateollisuuden kansankomissaarin sijainen tov. **Gantman**, Glavsevsaplesin päällikkö tov. **Rabinovitsh** ja Karellesin johtaja tov. **Ivanov**.

Tov. Gantman kuunteli Tshupan lespromhoosin tirehtöörin tov. Poljanskin, Uhtuan lespromhoosin tirehtöörin tov. Bogdanovin, Kemin lespromhoosin tirehtöörin tov. Goryshinin ja Sorokan lespromhoosin tirehtöörin tov. Hinevitshin selostukset lespromhoosien ja mekanisoitujen baasojen työstä.

Neuvottelussa läsnäolleet mekanisoitujen baasojen päälliköt ja stahanovilaiset kertoivat työstänsä.

Folklooripiiri Vieljärvellä

Vieljärven klubin yhteyteen on perustettu opiskelupiiri, jonka tarkoituksena on koota paikallista folklooria. Piiriin kuuluu 8 jäsentä, joista useat ovat jo iäkkäitä.

Parastaikaa piiri kokoaa ainehistoa, jonka pohjalla laaditaan hääkuvaelma, sekä paikallisia kansanlauluja. (Karel-TASS).

PAKINAA

Nurin käännetty ohje

Matkustettaessa tasavallan pääkaupungista Petroskoista Rukajärven rajonin keskukseen ottaa se aikaa, hyvinkin suotuisten matkustusolojen vallitessa, yli puoli vuorokautta, — mutta tavallisuudessa siinä lähelle vuorokauden. Tosin tämä matkustusaika ei ole kovin pitkä, mutta kun siihen lisää kaikki muut sen yhteydessä esille tulevat asiat, niin ei sitä aina voi tehdä, ei tärkeämmässäkään asiassa. Ja eikä se ole tarpeellistakaan, sillä voidaanhan niitä asioita muutenkin järjestää ja nopeasti.

Meillähän on olemassa erittäin hyvä yhteysväline, jonka kautta voidaan hyvin nopeasti ja menestyksellisesti järjestää kiireellisiä asioita — hyvinkin tärkeitä, ja se on — telegrafi.

Telegrafi yhdistää Petroskoin ja Rukajärven rajonin toisiinsa, kuten toisetkin rajonit. Tämän välineen avulla voidaan näiden välillä järjestää paljon asioita, tarvitsematta aina lähettää ihmistä matkaan.

Ja niinpä mekin, täällä toimituksessa olemme useasti tätä yhteysvälinettä käyttäneet hyväksemme ja suurin piirtein menestyksellisesti. Mutta...

Niin, että on se asialla toinenkin puoli, Ja tästä me aiomme tälläkertaa puhua.

Se oli siihen aikaan kun valmistauduttiin siirtymään stalinilaisen Konstitutsion antaneesta vuodesta 1936 vuoteen 1937, kun me jälleen tartuimme tähän hyvään yhteysvälineeseen — telegrafiin, ja yritimme järjestää yhden tärkeän asian Rukajärven rajonissa tätä tietä.

Ja niinpä me lähetimme edustajallemme seuraavan telegrammin:

''Lähetä heti uuden vuoden numeroon kolhoosilaisten vaurauden materiaalia.

Toimitus''.

— Niin olemme lähettäneet ja siksi odotammekin jännittyneenä sitä mitä olemme pyytäneet. Mutta — sitä ei kuulu. Ei, vaikka kuinka hartaasti tutkimme jokaisen postilähetyksen.

Mutta missä on vika, siitä emme olleet selvillä. Syytimme tietysti edustajaamme, mutta sitten selviääkin, että syy on kokonaan muualla kuin hänessä.

No, ja missä? — kysyy varmaankin lukija. Ja ettei vain kenellekään jäisi epäselvyyttä kopioimme tähän edustajamme saaman telegrammin. Ja se kuuluu sanasta samaan näin:

''Lähetämme yhden numeron kolhoosilaisten vaurauden materiaalia.

Toimitus.''

Kuten tästä näette hyvät lukijamme, saattaa tasavallan Yhteyshallinnon telegrafissa, joka toimii Petroskoin ja rajonien välillä, tapahtua ihmeellisiä asioita. Ja arvaatte, että edustajamme odotteli Rukajärven keskuksessa toimituksesta päin tätä vaurauden materiaalia ja oli ihmeissään, että mikähän doklaadi tässä vuoden vaihteessa vielä pitää tehdä Rukajärvellä, ennenkuin pääsee lähtemään liikkeelle.

Mutta ettei tällaista enää pääse tapahtumaan, toivomme, että Yhteyshallinnon johtaja toveri Zaitsev tutkisi tämän asian ja saattaisi telegrafin työn täsmälliseksi.

Johan Herman.

Väestön ennakkoluetteloinnin ensimmäiset päivät Kontupohjassa

Uuden vuoden päivä oli ensimmäinen, jolloin aloitettiin Kontupohjan asutusalueella väestön ennakkolasku. Kello 8 aamulla liikkuivat jo luetteloitsijat, kun useammat asukkaista vielä nukkuivat. Muutamia pieniä epäkohtia ilmeni, mutta siitä huolimatta työskentely sujui moitteettomasti.

Huonoimmin suhtautui valmennuskysymykseen Pekmatiittitehtaan tirehtööri ja puoluejärjestö, jotka ehdottivat luetteloitsijoiksi ihmisiä, joiden tiesivät olevan siihen kykenemättömiä tai paikkakunnalta poistuvia. Yhden luetteloitsijaksi määrätyn henkilön vaikean sairauden vuoksi tehtiin asiasta huomautus puolueorganisaattorille, mutta hän vastasi, että koska hän kykenee olemaan kaaderiosaston johtajana, niin kyllä hän kykenee senkin työn suorittamaan. Viimeisellä hetkellä kuitenkin täytyi vielä ottaa varahenkilöistä heidän työnsä suorittajat. Selostustyötä työläisten keskuudessa ei myöskään oltu suoritettu lainkaan.

Paperitehtaan talousosaston saamattomuutta todistaa erikoisesti se, että taloissa N:o 55, 28-2 oli vieläkin vanhat numerot eikä muutamiin taloihin oltu asetettu uusia numeroita ollenkaan, mikä tuotti sekaannusta luetteloitsijain työssä. Lisäksi uudella Proletaarien poikkikadulla ei ollut minkäänlaista valoa, jonka vuoksi aamulla aikaisin täytyi työ keskeyttää. Tehtyyn huomautukseen vastasi rakennustöiden johtaja, että täytyy antaa teille lyhdyt, mutta niitäkään ei annettu.

Paperitehtaan palokunnan päällikön apulainen siitä huolimatta, että häntä pyydettiin antamaan apua luetteloitsijoille, soitti vain patefoonia, eikä lainannut kysymykselle huomiota lainkaan. Yhteyshallinnon taholta ei myöskään suhtauduttu kysymykseen huolella. Luetteloitsijaksi ehdotettiin henkilöä, joka oli vähälukutaitoinen. Telefoonikeskuksen työntekijät pidättivät puhelun yhdistämistä kymmeniä minuutteja keskukselle, vaikka postin johtajan taholta oli olemassa erikoinen määräys asian palvelemiseksi pikaisessa järjestyksessä. Kun pyydettiin keskuksesta luettelointikomitealle, vaati telefoonikeskus numeroa, vaikka heillä ei olekaan numerot järjestyksessä.

Kaikkein huonoimmin esiintyi asutussovetin myötävaikutusprikaadi. Ei minkäänlaista selostuskamppailua se suorittanut itse, eikä vaatinut työtä alaisiltaan. Esimerkiksi sovetin jäsen *Markova*, joka työskentelee lespromhoosissa, ei tiennyt koko luetteloinnin alkamisesta enempää kuin sen tarkoituksestakaan. Tämän vuoksi täytyi luetteloitsijain suorittaa vielä selostustyökin samassa yhteydessä, joka suuresti häiritsi heidän työtään.

Kansalaiset yleensä asunnoissaan suhtautuivat luetteloitsijoihin hyvin, paitsi Rasilnikovin asunnossa, talossa N:o 34 sanottiin, että ''koittakaahan joutua''.

Huolimatta vastuksista, suorittivat luetteloitsijat työnsä kiitettävästi. Ensimmäisenä päivänä suoritettiin jo luettelointia noin 70 prosentilla. Tämä osoitti, että henkilöt olivat kaikella huolella suhtautuneet työhönsä. Koko työn suorituksen aikana olivat rekisteeraajat tiukassa yhteydessä instruktorin kanssa ja epäselvät kysymykset ratkaistiin viipymättä. Toivottavasti kaikki, jotka tavalla tai toisella asettuvat työn suorituksen jarruksi tulevat saamaan asianmukaisen ojennuksen.

J. E.

Tammikuussa lämmintä

Karjalassa on vuoden aikaan nähden harvinaisen lämmin sää. Tammikuun 1 päivänä oli koko Karjalassa lämpömäärä yöllä 1—2 astetta nollan yläpuolella, päivällä 3—5 astetta. Oleellisia muutoksia ei tapahtunut 2 ja 3 päivänäkään. Niinpä tammikuun 2 päivänä yöllä osoitti lämpömittari nollasta 2 asteeseen ja päivällä nollasta 7 asteeseen lämmintä.

Mainittakoon, että tammikuun 1 päivänä oli lämpimämpi kuin yhtenäkään vuonna viimeisten 12 vuoden aikana. Petroskoin meteoroloogisen aseman tietojen mukaan lähtien vuodesta 1925 olivat kaikkein kylmimmät vuodet 1927 ja 1929. Vuonna 1927 osoitti lämpömittari Petroskoissa tammikuun 1 päivänä keskimäärin 19,5 astetta kylmää, tammikuun 2 päivänä — minus 23 ja tammikuun minus 15,6 astetta.

Vuonna 1929 tammikuun 1 päivänä osoitti lämpömittari 17,5 astetta ja tammikuun 2 päivänä 14,9 astetta kylmää. Kaikkein lämpimin oli tammikuun 1 päivä v. 1930, jolloin lämpö nousi keskimäärin yhteen asteeseen.

Lämmin sää kuluvan vuoden tammikuussa aiheutuu Atlannin valtamereltä tulevasta uudesta lämpöisestä ilmamassasta.

Lähipäivinä on odotettavissa epävakaista säätä. (Karel-TASS).

Turskan pyyntiin Muurmannille

Kemi, 3 (Karel-TASS). Kemin rajonin etumainen kolhoosi ''Krasnaja Zarja'' valmistautuu vilkkaasti edessäolevaan turskan pyyntiin Muurmannilla. Huomattavasti voimistutetaan kolhoosin moottorilaivastoa. Turskan pyyntiin kolhoosi lähettää 130 turskaverkkoa, joiden yhteinen pituus tekee 3.900 metriä. Turskaa kalastaa kolhoosi ensimmäisen kerran verkoilla. Kaikki kalastusvälineet tulevat valmiiksi maaliskuun 15 päivään mennessä tänä vuonna.

PUSHKIN-NÄYTTELY

Matroosan traktoribaasilla avataan lähiaikoina A. S. Pushkinin muistolle omistettu näyttely.

Näyttelyn järjestää Metsä- ja uittotyöläisten liiton aluekomitea. (Karel-TASS).

OIKEUDESSA

Huligaaneja tuomittu

Huligaanit *Isagov* ja *Fedorov* ilmaantuvat usein juovuksissa työläisten yhteisasuntoon Derevjannajan traktoribaasalla. He ovat rikkoneet siellä huonekaluja ja pahoinpidelleet työläisiä.

Näinä päivinä Äänisenrannan kansanoikeuden istunnossa käsiteltiin huligaanien asia. Isakov ja Fedorov tuomittiin kumpikin 2 vuodeksi vankeuteen.

Ladvassa on vangittu huligaani *Aleksejev*, joka haavoitti vakavasti traktoristi Kudrjashevia. Lähipäivinä joutuu oikeuden eteen myöskin huligaani *Ivanov*, Lososiinan baasalta.

(Karel-TASS).

Vastaava toimittaja
K. VENTO.

J. DILIN

Suomi presidenttivaalien edellä

Suomen konstitutsion mukaan jokaisen kuuden vuoden kuluttua valitaan uusi presidentti. Suomen tasavallan ensimmäiseksi presidentiksi heti maan itsenäisyyden saamisen jälkeen valittiin vuonna 1919 Stålberg, joka kuuluu edistyspuolueen vasemmistolaiseen siivustaan. Hänen jälkeensä vuonna 1925 valittiin maalaisliittolainen Relander ja vuonna 1931 — Svinhufvud, joka kuuluu kokoomuspuolueeseen, Suomen finanssikapitaalin johtavaan puolueeseen. Svinhufvud on nytkin hallituksen päämiehen virassa, valmistautuen maaliskuun 1 päivänä v. 1937 luovuttamaan presidenttitehtävänsä uudelle presidentille. Tuskinpa hänen toistamiseen onnistuu tulla valituksi presidentiksi, sillä näyttää, että mahdollisuudet hänellä ovat hyvin pienet...

Kuusi vuotta sitten taistelussa presidentin paikasta Svinhufvud kilpaili siitä Stålbergin kanssa. Lapualaiset (fasistit) ja yleensä kaikki maan taantumukselliset ainekset vaativat silloin esille oikeistolaisen toimihenkilön Svinhufvudin.

Fasistiset ainekset osoittautuivat väliaikaisesti voimakkaammiksi ja ratkaisevan äänestyksen hetkellä valitsijat mitättömällä — ainoastaan yhden äänen — enemmistöllä valitsivat presidentiksi Svinhufvudin.

Svinhufvud onnistui valitsemaan sopivan hallituksen, jonka johdossa oli Kivimäki.

Kivimäen hallitusta, joka tuli valtaan joulukuussa 1932 ja oli vallassa syyskuuhun 1936, pidettiin syystä Svinhufvudin lapsena.

Kivimäen hallituksen hallintakauden loppupuolella Suomen taloudessa tapahtui vissinlainen elpyminen, joka johtui pääasiassa Suomen talouden ratkaisevien perusalojen — puutavaran ja paperin — tuotteiden ulosviennin lisääntymisestä, sekä myöskin näiden tavaroiden hintojen kohoamisesta maailman markkinoilla.

Huolimatta suotuisista taloudellisista oloista Suomen työväenluokka ja talonpoikaisto kärsivät edelleenkin köyhyyttä ja kurjuutta, minkä on pakoitettu toteamaan porvarillinenkin sanomalehdistö. Ja pikkuporvaristokaan, eivät edes keskiporvaristonkaan muutamat kerrokset läheskään ehtineet käyttämään taloudellista vilkastumista asioittensa parantamiseksi, jotka talouskriisin aikana suuresti huononivat. Tällä voidaankin selvittää se, että oppositsiossa Kivimäen hallitusta vastaan osoittautuivat olevan hallitsevankin luokan muutamat ainekset, jotka olivat tyytymättömiä Suomen finanssiylimystön ryöstötendenssien myötävaikuttamispolitiikkaan, jota Kivimäen hallitus noudatti.

On luonteenomaista, että Kivimäen hallituksen taantumuksellista politiikkaa maan sisällä vastasi ulkopolitiikassa orientoituminen fasistiseen Saksaan. Suomen ulkopolitiikan avantuyristiset tendenssit, Suomen, joka entistä enemmän kärjisti suhteitaan SSSR:n kanssa, synnytti levottomuutta maan väestön laajoissa joukoissa, jotka haluavat rauhaa.

Agressiiviset tendenssit SSSR:ää vastaan ulkopolitiikassa ja taantumukselliset pyrkimykset sisäpolitiikassa diskretisoivat Kivimäen hallituksen väestön laajojen joukkojen silmissä.

Sisäpoliittinen taistelu Suomessa sai erikoisen kärkevän luonteen syksyllä 1936, jolloin Kivimäen hallitus, huolimatta maassa lisääntyvästä tyytymättömyydestä hänen politiikkansa johdosta, asetti päämääräkseen hinnalla millä tahansa sovelluttaa käytännössä taantumukselliset lakiprojektit.

Kivimäen hallituksen politiikka kohtasi yhä suurempaa ja suurempaa vastustusta ei vain työväenluokan ja talonpoikaiston taholta, vaan myöskin porvarillisen intelligenssin eräiden kerroksien taholta. Erikoisesti tämä ilmeni tunnetuksi tulleessa "Ihmisoikeuksien puolustusliiton" sääntöjen vahvistamisessa, liiton, jonka muodosti maassa tunnettujen professorien, kirjailijoiden ja muiden yhteiskunnallisten toimihenkilöiden ryhmä. Kun tämän järjestön säännöt esitettiin virallista rekisteröimistä varten, Suomen etsiväkeskuspoliisi, toimien Kivimäen ohjeiden mukaan, antoi oikeudelle, jonka huostassa oli kysymys sääntöjen vahvistamisesta, kaksi kirjelmää, jotka oli omistettu kansanrintaman liikkeen "paljastamiselle". Hallitus luotti siihen, että nämä kirjelmät kompromenteeraavat Suomen yhteiskunnallisuuden liberaalis-pasifistisia aineksia. Mutta tulos oli päinvastainen. Kirjelmät tulivat julkisuuteen ja poliisilaitos yritti kunnioitettavia porvarillisia toimihenkilöitä ja professoreja syyttää ... Kominternin avustamisesta.

Tämä yhtä naurettava kuin skandaalimainenkin juttu lopullisesti kompromenteerasi Kivimäen hallituksen ja muutaman päivän kuluttua se kärsi eduskunnassa tappion äänestettäessä mainituista taantumuksellisista lakiprojekteista. Seuraavana päivänä, nimittäin syyskuun 26 päivänä 1936, se oli pakoitettu eroamaan. Se, että presidentin paikalla oli Svinhufvud, joka poliittisilla sukulaisuussiteillä oli sidottu Kivimäen hallitukseen, vaikeutti sellaisen uuden hallituksen muodostamista, joka olisi voinut nojautua eduskunnan lujaan enemmistöön ja johon voisivat mennä sosialidemokraatit, jotka muodostavat eduskunnan kaikkein monilukuisimman fraktsian. (83 edustajaa 200:sta).

Väliaikaisesti onnistuttiin eduskunnan puheenjohtajan maalaisliittolaisen Kallion johdolla muodostamaan uusi hallitus, joka on pantu kokoon maalaisliittolaisten, edistysmielisten ja kokoomuslaisten edustajista.

Kuten Suomen sanomalehdistö aikoinaan merkitsi, tämä hallitus on väliaikainen hallitus siihen asti kunnes onnistutaan muodostamaan hallitus lujemmalla eduskuntapohjalla.

Kivimäen hallituksen kukistumisen jälkeen kuluneen kolmen kuukauden aikana Suomen poliittista tilannetta luonnehtii edelleenkin tapahtuvat vasemmistolaistumistendenssit maassa. Kuten viipurilainen oikeistolainen lehti "Karjala" joku aika sitten sanoi, Suomessa puhaltavat edelleenkin vasemmistotuulet.

Tämän ohella Suomen porvariston vastuunalaisten piirien keskuudessa havaitaan pyrkimystä suhteiden parantamiseen Sovettiliiton kanssa. Suomessa aletaan ilmeisesti käsittää nykyisen kansainvälisen tilanteen koko vakavuus ja välttämättömyys, että Suomen hallituksen on horjumatta seurattava rauhan politiikkaa. Tässä suhteessa on kuvaavaa joku päivä sitten Suomen eduskunnassa käyty keskustelu ulkopolitiikasta. Keskustelussa esiintyneen lapualaisten johtajan Salmialan sovettivastainen hysteeria, Salmialan, joka meni niin pitkälle, että julisti välttämättömäksi Suomen ulkopoliitikan orientoitumisen fasistiseen Saksaan, kohtasi kielteisen suhtautumisen Suomen melkein kaikkien sanomalehtien taholta. Muutamat puheenvuoroissa esiintyneet eduskunnan edustajat avoimesti osoittivat, että sovettiyhteiskunnallisuuden epäluottamus Suomen ulkopolitiikkaan perustuu eräiden sovettivastaisen mielialan omaavien Suomen toimihenkilöiden tekoihin ja sanoihin, sekä myöskin Suomen eräiden järjestöjen SSSR:lle vihamieliseen aktiivisuuteen.

Suomen poliittinen elämä kulkee nyt presidenttivaalien lähestymisen merkeissä. Ne alkavat tammikuun 15—16 päivänä 1937 300 valitsijamiehen valitsemisella. Nämä valitsijat kokoontuvat helmikuun 15 päivänä 1937 presidentin valitsemista varten.

Suomen puolueet ovat jo ryhtyneet vaalikamppailuun ja merkitsevät presidenttiehdokkaita.

Alussa oli suuria epäilyksiä siitä, tullaanko yleensä asettamaan Svinhufvudin ehdokkuus. Viime aikoina Svinhufvud on kuitenkin virallisesti esitetty presidentin ehdokkaaksi niinkutsutun puolueiden ulkopuolisen komitean nimessä, jonka takana on kokoomuspuolue. Viime mainittu joulukuun 7 päivänä pitämässään edustajakokouksessa päätti äänestää Svinhufvudia.

Sosialidemokraattien johtajaa Tanneria ehdottaa presidentiksi hänen edustamansa puolue. Maalaisliittolaiset esittävät presidentiksi Kalliota, Suomen nykyistä pääministeriä.

Keskustalaisilla ja vasemmistolaisilla on reservissä Stålbergin ehdokkuus, jota ehdottavat edistysmieliset, sekä myöskin ruotsalaisen puolueen vasemmistolainen sivusta. Siinä tapauksessa, jos ensimmäisessä ja toisessa äänestyksessä, kun kysymys ratkaistaan absoluuttisella enemmistöllä, puolueiden yksikään esittämistä ehdokkaista ei saisi tällaista enemmistöä, voi sosialidemokraattien ja keskustapuolueiden kesken syntyä kompromissi yhteisestä äänestämisestä Stålbergin ehdokkuuden puolesta. Tässä tapauksessa taistelu tulevan presidentin ehdokkuuden ympärillä tulee muodostumaan kaikkein kärkevämmäksi, sillä Stålberg on verrattain vastenmielinen oikeistolaisille piireille.

Vuosien 1930—31 presidenttivaalien aikana Stålberg esitettiin fasismivastaisten piirien ehdokkaana.

Presidenttivaalien ympärillä kehittynyt taistelu todistaa sitä vakavaa merkitystä, jonka Suomen yhteiskunnalliset piirit antavat niiden tuloksille.

Suomen presidenttivaalit, samoin kuin koko vaalikamppailukin sanomalehdistössä, ovat sovettilukijalle hyvin mielenkiintoiset, koska sisäinen taistelu porvariston leirissä tulevan presidentin ehdokkuuden ympärillä on selvä heijastus maassa tapahtuvista prosesseista. (Leningradskaja Pravda)

Toimenpiteistä taistelussa suuren sarvikarjan tuberkuloosisairauksia vastaan

PETROSKOIN KAUPUNKISOVETIN PAKOLLINEN PÄÄTÖS JOULUKUUN 26 PÄIVÄLTÄ V. 1936

Petroskoin kaupunkisovetti *päättää:*

1. Tarkoituksella saada selville suuren sarvikarjan tuberkuloosisairastumisten pesäkkeet kaupungin maaosasto velvoitetaan vuoden 1937 tammi-helmikuun aikana suorittamaan Petroskoin kaupungissa valtiolle, kooperatiiveille ja yksityisille kuuluvan suuren sarvikarjan tarkastuksen seuraavina määräaikoina:

Pervomaiskin rajonissa	tammik.			8,	9	ja	10	päivinä
Suolusmäen kylässä	,,				11	ja	12	päivinä
Petroskoin asemalla	,,	13,	14,	15,	16	ja	17	päivinä
Slobodskin rajonissa	,,			18,	19	ja	20	päivinä
Zakamenskin rajonissa	,,			21,	22	ja	23	päivinä
Keskusrajonissa	,,				24	ja	25	päivinä
Zaretskin rajonissa	,,		28,	29,	30	ja	31	päivinä
Golikovkan rajonissa	helmik.		1,	2,	3	ja	4	päivinä
Sovhoosissa N:o 1	,,						5	päivänä
Sovhoosissa N:o 2	,,						6	päivänä
Sovhoosissa N:o 3	,,						7	päivänä

2. Tämän päätöksen ensimmäisen pykälän mukaisesti velvoitetaan:
a) kaupungin maaosasto määrittelemään karjan kokoamispunktit ja
b) suuren sarvikarjan omistajat tuomaan karjan kokoamispunkteille asetettuina määräaikoina sekä turvaamaan karjan rehulla siksi ajaksi, kun se on kokoamispunkteilla.
3. Tämän päätöksen rikkomiseen syylliset tullaan vetämään hallinnolliseen edesvastuuseen — sakottamaan 100 ruplaan asti tai tuomitsemaan ojennustöihin 30 päivään saakka.
4. Tämä päätös astuu voimaan sanomalehdistössä julkaisemisen hetkestä.

Petroskoin kaupunkisovetin puheenjohtaja — S. GALKIN.
Petroskoin kaupunkisovetin sihteeri — I. ZAITSEV.

ILMOITUS

Petroskoin kaupunkisovetin joulukuun 26 päivänä v. 1936 tekemän pakollisen päätöksen perusteella kaupungin maaosasto velvoittaa Pervomaiskin rajonin kaikki järjestöt ja kansalaiset tuomaan suuren sarvikarjan (lehmät, vasikat ja sonnit) tuberkuloositarkastuksen suorittamista varten kello 8 mennessä tammikuun 8, 9 ja 10 päivinä v. 1937 Oneganin tehtaan ORS'in entisen sovhoosin sikalaan (Suolusmäki).

Kaupungin maaosasto.

TOIMITUKSEN TELEFOONIT: Vastaava toimittaja - 7-90. Vast. toimittajan sij. ja toimitussihteeri — 7-90. Osastojen johtajat — 7-23. ТЕЛЕФОНЫ РЕДАКЦИИ: ответств. редактор — 7-90. Зам. отв. редактора и отв. секретаря — 7-90. Зав. отделами — 7-23.
TOIMITUKSEN OSOITE: — АДРЕС РЕДАКЦИИ: АКССР — Петрозаводск, Пушкинская 7. ИЗДАТЕЛЬСТВО Карельского Обкома ВКП(б). адрес: АКССР Петрозаводск, Пушкинская 7, комн. № 304, тел. 517. — Типография им. Анохина АКССР, гор. Петрозаводск, Пушкинская 7. Уполномоч. Главлита Карельской АССР № А-153 Заказ № 72 — Тираж 6954 экз.